

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hétre ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hétre ..... 3 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

— Lassabon postai sor egyező 20 fill.
— Minden következőnél 15 fillér.

Nyitási díj 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyenlők
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 66.

KIADÓHVATAL:

Aradi Nyomda Részvétel-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151

Arad, 1907.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, szeptember 26.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: A pénz-válság lavínája.
A kereskedői pályáért.
Gázgyár és politika.
A tifusz.
A vadorzók büne.
Néző gróf ejtőnéllőt keres.
Aradi önkéntesek tisztviselője.
Puoscs Zilahy Gyula ellen.
Az aradi árvaszék apai áldása.
Segítség!
Le a militarizmussal!
Tárca: A pénztáros kisasszony. Irta: Jeskóné-Szabó Matild.

A pénz-válság lavínája.

Arad, szeptember 25.

Ami most a pénzpiacon történik, szinte a regényességgel határos. Előkelő, büszke cégek néhány hét alatt fizetéképtelenné válnak; hatalmas vállalkozók, akik megfizetéstől mentesültek, most szinte sirva, térdenállva könyörögnek a vezérigazgatók előtt, hogy a régi hitelüket megkapják. A kamatláb... Ki beszél ma kamatlábról? Boldog az, aki némi pénzt kap, s nem törődik a pénzzel.

S nyikórog a talaj a bránsok alatt. Multkor a fa-kereskedelemtől volt szó. Most már omlik a géppiac is. Aztán jön a többi... Marad-e valami épen a magyar gazdasági életben?

A városokkal, amelyek azelőtt a legkeresettebb kliensek voltak, alig állanak szóba az ország pénzfejedelmek. Vagy ha

épen udvariasak, hát lebeszélük: ugyan minek most venni azt a kölcsönt? Holott a városok se pusztán kedvtelésből nyulnak a kölcsönért. És ha a városok mégis kötik magukat, olyan feltételeket szabnak nekik, hogy attól ugyan megijed.

A nagy válság közepette Arad város polgármestere összehívta az aradi bankigazgatókat, s szorosra zárt ajtókkal megbeszéltek a város pénz-zavara felől. Csak a haditanácsok, meg a vészbizottságok tárgyalásai szoktak ilyen szerfölött titkosak lenni.

Ilyen tünetek között az ország nagy pénzintézetei teljesen elvetve a pénzkölcs minden szempontjait és fékeit, mint hatalmas pókok nyakára csaptak nagyiparunknak és onnan teleszivják telhetetlen hasukat megbénított vállalkozásaink vérevel, úgy hogy teljesen elveszett már annak a látszata is, mintha nagy pénzintézeteink a maguk spekulatív céljain kívül bármiféle nemzeti célt is szolgálnának.

A pénzügyi válság arra bírta az Osztrák-Magyar Bankot, hogy a hitelt minden irányban megszorítsa. A nagy magyar pénzintézetek követték példáját és megvonták a kis pénzintézetektől a hitelt, a mi a kis emberek óriási tömegének existenciáját állította válság elé; de megvonták a hitelt nagy vállalatainktól is, csődbe kergetve teljesen reális alapokon nyugvó vállalatainkat.

Magyarország a világpiacon három természetvénnyel szerepel az első helyen: a fa és faárak, a liszt, a vas és vasárak.

A versenyképesség a széles alapokon nyugvó könnyű értékesítés teljesen indokoltá tette ezen szakmákban alakult egyes nagy vállalatok óriási terjeszkedését és természetesként fogadtatta el azon nagy hitelnek felszívását, melyet egyes ilyen vállalkozásaink élveztek.

Most azonban, hogy eljött a pénzügyi válság, az őket eddig nagyraemelt pénzintézetek megvonják teljesen irreálisan ezen vállalatoktól a hitelt és az előbb általuk nagyraemelt intézetek egy puffanással összeomlanak. A nagy bankok ezen indokolatlan hitelmegvonás által elért céljainak technikája igen egyszerű.

Egyes vállalatok üzleti tőkéjükkel sokkal nagyobb arányú üzemet folytattak, óriási kötésekkel eszközöltek úgy a vételben, mint az eladásban, melyeket azonban a forgalom teljesen indokolt. Ezen nagy üzemi tökehiányát a bankok pótolták, kik a természetes és nyugodtan, biztosan bekövetkező haszonhoz hagyva jutni az ő hitelükön kiterjeszkedett vállalatokat, a maguk reális pénzügyi számításait is megtalálták. Így volt ez különösen három eminens termelési águnkban, a fa-, a malom és vasiparban.

Most egymásután kénytelenek a malomok üzemet redukálni. Csak a legutóbbi két-három napon egy nagy olajgyár, egy több millió aktívájú fakereskedő cég került fizetési zavarokba. E két cég fizetéképtelenségén kívül még egy-két kisebb fakereskedő inzulenciójáról tudnak bankkörök. A fakereskedői szakmán kívül

A pénztáros kisasszony.

Irta: Jeskóné-Szabó Matild.

A bolti pénztárosnő csöndes egyhangú életét élte Jolán kisasszony. A reggeli üzletnyitáskor pontosan megjelent és elfoglalta komény székét a pénztár kis üvegfa mellett. Ettől a perctől fogva azután fáradhatatlanul vette át a pénzt a vevőközönségtől.

Mindig udvarias és türelmes volt mindenkivel szemben. Szorgalmas keze pedig nem pihen soha, mert mikor az erősen látogatott boltban kissé megritkult a vásárló közönség és a pénztárnoknő nem lett olyan sűrűn igénybevéve, akkor a kis bársony táskájából előrántotta horgolását és villámgyors kézzel gyártotta a véguélküli hosszú csipkéket.

De a napi munkálkodása még korántsem ért véget az üzlet zárásával, sőt az igazi fáradtságos dologba csak akkor kezdett bele, mikor pihenni ment haza, a kis két szobás lakásába.

A mint otthon a csésze kávéját felhőrpintette, mindjárt egy széles kötényt kerített maga elé s leült a lámpa fénykörébe, hogy gyámoltalan süket nővérenek segítsen ócska kalapokat és elviselt házi főkötőket átalakítani.

Ezekkel az átalakításokkal rendszeren olyan hölgy ismerősök bízták meg nővérét, a külváros divatárnyosját, akik nem keresték fel minden szezonban az elegáns kalapüzleteket.

Igy azután csupa gyűrött szalagok, ázott tollak és meglótható fátalak közül kellett Jolánnak a használható anyagot kikeresni s végtelen türelemmel mosni, vasalni, szépiteni, hogy a szemétre való vénségeket elfogadhatóká tegye.

Mikor pedig a kiüszött munkájával elkészült és a lámpa olaja megfogyott, aludni küldte kimerült nővérét, ő pedig az éjszaka nagy részét szelűtött beteg apja mellett virrasztotta át.

Másnap pedig meglát csak ott ült a pénztárnál, jókedvűen, mosolyogva, minden fáradtság nélkül.

Tökési ur, a cégfőnök sokszor megcsóválta a fejét, mikor a havi 50 kor. fizetést kladta Jolán kisasszonynak s ez olyan boldog mosollyal vette át a pénzt, mintha a koronák helyett szinaranyat kapott volna.

A főnök már megszokta, hogy személyzete közül, hol az egyik, hol a másik fizetés javítását kért tőle. Csak a pénztáros kisasszony nem zaklata soha semmi kéréssel, annak mindig elég nagy volt a csekély fizetése.

Evek folyása alatt a főnök előtt ez a hártalan igénytelenség s az állandó derült kedély szinte rejtélyessé tette Jolán egyéniségét. Az epés, májbajos aglegény, aki mindig szófukar és rossz kedvű volt, nem bírta megérteni, hogy ez a szegény agyongyötört leány, akinek egy jó napja nincs életben, hogy lehet még is ilyen békés, elégedet kedélyű.

Néha fürkészni kezdte pénztárosnője lépteit, hogy vajjon nem jön-e valami rendkívüliségnek nyomára, amely világot vetne lelki életére; de bármit figyelt is, sohase jött semminek nyomára.

De egyszer mégis, hosszú tizenöt év múlva egész véletlenül állt meg a főnök a pénztár előtt, hogy valamit kérdezzon Jolán kisasszonytól. Épen üzleti záróra volt. A vevők már sorra elszállingóztak, az agyonfáradt segédek halkán beszélgettek egymással, az inasok pedig egy bádög öntözővel locsolták fel a poros boltot.

Mivel a kisasszony nem hallotta meg a főnök megszólítását, ez felé hajolt és akkor meglepetéssel látta, hogy Jolán egy kis könyvecskét tart a kezében s abból egy hervadt rózsát vesz ki. Egy pillanatig átszellemült arccal nézett a rózsára s azután ajkához emelve megcsókolta azt.

A főnök, akinek sivar kedélyében szikrája sem volt az idealizmusnak, módfelett elbámult a jeleneten, amelyet látott.

— Hát maga mit csinál? — kérde Jolántól. Egy hervadt rózsát csókolgat? Talán bizony a multnak valamely regényes emléke?

Jolán kisasszony kissé megdöbben, hogy kilesték a titkát. De csakhamar leküzdötte zavarát s nyugodtan nézett főnökére. Jól ismerte már az epés embert, akinek a kedélytelenség mellett a kíváncsiság volt a fő tulajdona. És tudta róla azt is, hogy ha jószántából meg nem mondja neki az igazat, akkor mindenféle fon-

igen mostoha helyzetbe jutott a gépáru is. Egy gépgyári társas cégen kívül, amelynek passzívái egy millió körül járnak, ma a pénzügyi körökben sokat beszéltek egy malomgépgyáros fizetési zavarairól is. Hír szerint néhány nap előtt fizetési nehézségekkel küzdött egy másik, ismert nevű gépgyári társas-cég is, mely azonban az utolsó pillanatban eleget tett a kötelezettségeinek. Ezenkívül szó van még egy kisebb gépgyári részvénytársaságról is, mely szintén mostoha viszonyok közé került. E tömeges fizetési kellemetlenség igen aggasztó tünete gazdasági helyzetünknek, de még inkább nagyobb bankjaink rövidlátó és szűkmarku üzletpolitikájának. Valóságban konsternálva vannak, ha azt hallják, hogy ez vagy az a cég nehézségekkel küzd. Ekkor ahelyett, hogy segítenének rajta, sulyosbíjják a bajba jutott cég helyzetét, mert erélyesen ráírják, hogy váltsa be a váltóit. De ez még nem minden. Ezenkívül rögtön az egész üzletágat, mondjuk a fa vagy a gép-szakmát — a legszerencsésebb esetben — redukálják. Nagyon természetes, hogy ennek az eredménye nem lehet más, mint hogy a cégek tömegesen kerülnek bajba és elpusztítanak a rövidlátó üzletpolitikájukkal egy-egy virágzó ipar vagy üzletágat.

S ha a közgyűlések eljönnek, a hatalmas bankok évi jelentéseikben komoly fenséggel fogják kijelenteni, hogy nem annyira a maguk céljait, hanem a szent közérdeket, a pénzpiac magasabb szempontjait tartották szem előtt. És a közgyűlések szónokai dagadó beszédekkel fognak szólni a nagy bankok gazdasági hivatásáról. És csak egy kissé borús idő kellett hozzá, hogy meglássák: hogy fest ez a fenséges hivatás, milyen a valóságban a gazdasági érdekek oltalmazása.

○

TÁVIRATOK.

Egy görög herceg Konstantinápolyban.

Konstantinápoly, szep. 24. Kristof görög herceg tegnap Oroszországból ideérkezett és ma Pyreusba utazott tovább. A szultán üdvözölte a herceget.

dorlattal rajta lesz majd, hogy kicsalja belőle a hervadt rózsá történetét.

És az elszáradt virágot csendesen vissza-téve kis könyvecskéjébe, egész nyugodtan mondá:

— Igen, ez a hervadt rózsá a legszebb fejezete az én ifjúságomnak. Még mikor tánc órába jártam, akkor ismerkedtem meg egy szép, piros arcú barna diákkal. Ő volt a leg-hetykébb gyerek és a legkitűnőbb táncos valamennyi fiatalember között. A lányok, akik táncolni tanultak, valóságban versenyeztek egymás között, hogy melyikük hódítja meg!

De a szép barna diák rájuk se nézett és a sok tetszelgő cifra leány közül mindig engem választott ki, az egyszerű hamupipókét.

A többi leány persze úgy tett, mintha le-néztek volna, pedig csak úgy pukkadoztak valamennyien az irigységtől.

Én meg nem törődtem velük semmit, csak táncoltam a barna diákkal és kimondhatatlan boldog voltam.

Egyszer aztán, mikor már lezajlottak a kedves napok és mi örökre elbúcsúztunk egymástól, egy piros rózsát nyújtott át nekem emlékül. Ezt a rózsát, amelyet azóta mindennap megcsókolok és amely az én életem egyetlen örömét, egyedüli kincsét képezi.

Azóta az idő óta kegyetlen szigorúsággal nehezedett rám az élet. Egyetlen örömnappal, egy derült óra nélkül tűnt le a fiatalságom. Dolgozom, nélkülözők és sem a jelenben, sem

A kereskedői pályáért.

A kereskedő-tanulók közvetítése.

Szó a vidéki jegyzők és tanítókhoz.

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, szeptember 25.

Az *Aradi Kereskedők Köre* üdvös akciót kezdett meg az iránt, hogy a kereskedői pályát olyanok számára is egyengesse, hozzáférhetővé tegye, akik eddig atól távol maradtak. Szervezi a kereskedő tanulók elhelyezését, a melyre nézve a következő felhívást teszi közzé:

Az *Aradi Kereskedők Köre*, a mind több oldalról és egyre sürűbben jövő kérések által indítva, elhatározta, hogy állásközvetítő osztályának működését a kereskedő-tanulók elhelyezésére és közvetítésére is kiterjeszti. A kör ez által egyfelől lehetővé akarja tenni, hogy az önálló kereskedők alkalmas, igényeiknek megfelelő és kiképezhető tanulókat kapjanak, és utat akar nyitni a kereskedői pályára azoknak, akik eddig esetleg csak az összeköttetések és az alkalom hiánya miatt nem lépnek arra.

A kereskedő-tanulók elhelyezése úgy a főnökre, mint a tanulókat elhelyezett ifjakra, illetve az utóbbiak szüleire nézve teljesen ingyenes. Azon aradi, vagy vidéki szülők, akik most vagy a jövőben gyermekeiket kereskedő-tanulókat óhajtják adni, jelentkezzenek személyesen, vagy levélben az *Aradi Kereskedők Köre* irodájához (Szabadság-tér 7. sz. I. emelet.) Ugyanoda forduljanak a tanulót óhajító főnökök. Ez utóbbiak kívánsága telefonon is (294. sz.) bejelenthető. A szülők a bejelentés alkalmával közölik, hogy csupán Aradon, vagy vidéki mezővárosban is óhajtják fiukat tanulókat adni ellátás mellett, vagy a nélkül; a főnökök pedig, hogy adnak-e ellátást is, vagy sem.

A tanulók elhelyezése során az Aradi Kereskedők Köre módokat keres a tanonc-szerződések feltételeinek irányítására; egyrészt a tanulók helyzetének biztosítására, annak kedvezőbbé tételére, másrészt pedig annak érdekében, hogy a kereskedőket minden kellemetlenségtől megóvja.

Miután ezek törekvéssel az Aradi Kereskedők Köre a kereskedői pályának új generációt óhajt megszerezni, e jelentős cél érdekében a szülőknél kívül még másokhoz is intéz kéréseket.

A vidéki jegyzők, lelkes és tanító urakkal

a jövőben nem int felém semmi biztató remény. És hogy én mégis megelégedtem megvidám vagyok, azt multam kedves emlékeim köszönhetem.

Nincs olyan nap, amelyen nekem eszembe ne jutna az én egykori rózsás időm. És ez a boldog emlék erősít, megvigasztal és könnyűvé tesz előttem minden terhet!

A cégfőnök sárga arca gunyorosan rándult össze a pénztáros kisasszony beszéde alatt.

— Ilyen badarság! Ugyan ki hitte volna azt, hogy ebben a jézán munkás leányban ilyen nagy adag szentimentális érzelem rejlik!

De hát ki volt tulajdonképpen az a régi diák? Mi lett belőle? Mert talán csak tud róla valamit?

— Hogy mi lett belőle? Hát bizony nem az lett, amiről diák korában álmodott. Mert akkor még rendkívül nagy volt az ambíciója és mindenáron miniszter akart lenni!

Különbön pedig Mucsányi Ferinek hívták és nem miniszter, de csak egyszerű falusi jegyző lett belőle.

A főnök hangosan kacagott.

— Mucsányi Feri? Hisz ő ezt az embert jól ismeri. Egy hírhedt részeges egyén. Jelenleg pedig el van mozdítva az állásától és fegyelmi vizsgálat alatt áll.

Tehát ez a kicsapott jegyző volt az egykori barna piros szép diák? És ezér, lelkesül, ennek a rózsáját csókolgatja Jolán kisasszony? Ugyan tegye csak fel gyorsan a kalapját

fordulunk bizalomteljes kéréssel. Szíveskedjenek a körükhöz tartozó szülők között az Aradi Kereskedők Köre ezen ajánlását tudomásra hozni, s őket felhívni, hogy a mennyiben gyermekeiket kereskedő tanulókat hajlandók adni, forduljanak az Aradi Kereskedők Köréhez. Esetleg vállalják ök magukra, hogy a szülők ezen szándékát közvetítsék, és segítsék ezzel őket abban, hogy gyermekeiket hasznos polgárokká neveljék.

A kereskedő-tanulók elhelyezése már holnaptól kezdve megindul.

Az *Aradi Kereskedők Köre* nevében: Hegyi Albert, alelnök, Keppich Zsigmond, az állásközvetítő osztály igazgatója.

Gázgyár és politika.

**Törzsfőnökök kivonulása
a demokrata pártból.**

— Az *Aradi Közlöny* távirati értesítése. —

Arad, szeptember 25.

A budapesti demokrata-párt tegnapi gyűlésén Vázsonyi Vilmos elnök bejelentette, hogy Heltai Ferenc dr., Radocza János és Morzsányi Károly a pártból kilépnek. A kilépés oka ismeretes. Ezeket a bizottsági tagokat nemrégiben a gáztársaság igazgatói közé választotta. Azt a körülményt, hogy ez a három vezetőember éppen most, a gázgyár megváltásának küszöbén fogadta el az igazgatósági tisztséget, a párt nem nézte jó szemmel és így a három városatyja nem tehetett mást, mint levonta a konzekvenciát és kilépett a demokrata pártból.

Heltai, Radocza és Morzsányi kivonulásával a fővárosi demokrata párt elveszít olyan vezetősorban levő bizottsági tagokat, akik közül mindenkinek rendkívül nagy befolyása van a főváros egy-egy kerületében. Radocza János a VI. kerületnek, a Terézvárosnak országgyűlési képviselője és az ugynevezett *Kaszinó-párt*-nak elnöke volt. Évtizedes közéleti munka tekinthet vissza és a gázgyárnak hosszabb idő óta igazgatója. Morzsányi Károly tudvalevőleg a VII. kerületnek volt törvényhozási kiküldöttje és Echrlich G. Gusztávvval együtt koronázatlan királyai az Erzsébetvárosnak, amelyben tavaly Eötvös Károlylyal sikerült nekik Barabás Bélát elbuktatni. Végül Heltai Ferenc dr., a volt oklándi képviselő és egyik legképzettebb közigaz-

és jöjjön velem két utcán keresztül a „Makra pipához” címzett korcsma elé. Annak az ablakán át megpillanthatja egykori ideálját, amint lefakult ruhában, rongyos csizmában a hordárok között iszik és dorbézol.

De Jolán kisasszony nem tette fel a kalapját és nem ütközött meg a főnök gunyos beszédén. Egyszerűen ülve maradt a pénztár mellett és a rózsát tartalmazó könyvecskéjét gyöngéd kézzel csuszattatta be a kis bársony táskájába.

Beszélhettek neki amit akartak a rongyos csizmás kicsapott jegyzőről. Mit törődött ő vele! Hisz ez az egyén nem tartozott reá többé. Mert ő nem az elzűllött, tönkrement emberért rajongott, hanem az egykori szép barna diákért, aki gyermekleány korában néhány feledhetetlen szép órát szerzett neki.

A kítői egy rózsát kapott emlékül, amelyet csókolgathat és amelynek édes illata megsejtette lelkével a szerelmet, amit soha sem is mert meg életében. Igen a szerelmet, ezt a varázslatos boldogító érzést, amelynek egyetlen cseppje meg tudná édesíteni a tenger vizét és egy keserűséggel teljes asszonyi életet!

És ez az egyetlen csepp, az emlékezésnek ez a paránya elég volt ennek a szegény szomorú életű leánynak, hogy könny helyett derül legyen a szemében és panasz helyett mosoly az ajakán.

dásunk a VIII. kerületben, a Józsefvárosban visz vezetői szerepet.

A három bizottsági tag kilépéséről egy hírlapíróként tájékoztatott egy demokrata-párti törvényhatósági bizottsági tag:

— A demokrata-párt akut kérdés, a gázgyár megváltása előtt áll. A pártnak e kérdésben egyöntetűen kell magát exponálni, amit nem tehetett volna, ha tagjai sorában olyanok vannak, akik a gázgyár megváltása ügyében közvetlenül érdekelve vannak. Már nagy idő előtt vettették fel a kérdést, hogy a párt, mint ilyen az érdekeltségnek még a látszatától is mentesíttessék és felszólítás intéztessék a párt érdekelt tagjaihoz, hogy érdekelttségük konzekvenciát vonják le. De erre nem került a sor. Tegnap *Vázsonyi Vilmos* elnöklete alatt tartott értekezleten, közvetlenül az értekezlet megnyitása után három levelet mutatott be *Vázsonyi Radocza*, *Heltal* és *Morzványi* bizottsági tagok kilépését a pártból. *Vázsonyi Vilmos* kiemelte, hogy a három bizottsági tag kilépésükkel szolgálatot tettek a pártnak, mert e cselekedetükkel azt tanúsítják, hogy semmi irányban nem kívánják befolyásolni a pártot. Az inkompatibilitás kérdése nem tartozik a párt elé, hanem az igazoló bizottsághoz. A kilépések bejelentése vitára adott alkalmat, amelynek több szónoka mellett érvelt, hogy a kilépést ne vegyék tudomásul. Mások azonban, élükön *Eötvös Károly*lyal, a tudomásulvétel mellett érveltek, mert ez a párt érdekében történt. A demokrata-párt vezérbizottsága tudomásul vevén a lemondásokat, az ügy felett napirendre tért. Végül *Benedek Dezső* bizottsági tag eljárását bíralták, aki megsértette a pártfegyelmet azzal, hogy a párt határozatával szemben a városi közgyűlésen interpellált. A párt elnöke *Benedek Dezsővel* szemben rosszaságát fejezte ki.

A vadorzók büne.

Halálra sebesített leány.

Ki a tettes?

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, szeptember 25.

Titokzatos bűnyűben nyomoz most a né-metszentpéteri csendőrség. A bűntény áldozata egy fiatal leány, akit tegnap egy erdőtesten puskagolyótól súlyosan megsebesítve találtak. A tett elkövetésével *Mezei Péter* erdőőrt gyanúsítják, aki vigyázatlanságból — egy kóborló kutya helyett — a leányt sebesítette meg.

Az eset részleteiről tudósítónk a következőket jelenti:

A temesmegyei *Német-szentpéteren* titokzatos eset történt. *Mezei Péter* odavaló erdőőr tegnap délután egy erdőtesten portyázott, amikor egy kutyát látott arrafelé kóborolni. Mint-hogy nemrégiben szigorú rendeletet adtak ki, hogy a kóborló kutyákat pusztítani kell, *Mezei* felkapta fegyverét és a kutyára lőtt. Azután pedig, anélkül, hogy utána nézett volna, hogy lövése talált-e, vagy sem, folytatta útját.

Mikor *Mezei* útját befejezve visszatért a faluba, elhívták a község házára, ahol már csendőrök várták. Az erdőben ugyanis egy puskagolyótól súlyosan sebesült leányt találtak és *Mezei* ellen valaki feljelentést tett, hogy ő lőtte meg a leányt. Az erdőőr természetesen tagadja, a dolgot és határozottan állította, hogy leányt nem látott az erdőtesten és fegyverét egyetlen egyszer süttette ki aznap egy kóborló kutyára. Sokkal valószínűbbnek tartja azonban, hogy a leányt vadorzók sebesítették meg, akik naponta, különösen korán reggel és az esti

órákban árasztják el az erdőt. Lehet, hogy valamelyik vadorzó az esti homályban vadnak nézte a leányt és rálőtt.

Mint-hogy eddig semmi bizonyítékot, sem alapos gyanúkat nem találtak, ami az erdőőr szavait megcáfolná, szabadon bocsátották. A csendőrség most erősen kutat ez ügyben és a leányt, kinek sebesülése nem életveszélyes, már valószínűleg holnap kihallgathatják. A csendőrség reméli, hogy a leány biztos felvilágosítást fog majd nyújtani az esetről és annak elkövetőjéről.

A tifusz.

Aradon nincs járvány.

Jelentés a ragályos betegségekről.

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, szeptember 25.

Néhány nap óta az a rémhír járja be a várost, hogy kiütött a tifuszjárvány, amit a hatóság szigorú titokban tart. Valahányszor fellép ez a veszedelmes járvány, a város közönségét a három év előtti járvány szomorú emlékeinek hatása alatt rettegés szállja meg. A hatóság most a közönség megnyugtatására a közegészségügyi bizottság mai ülésén kijelentette, hogy a tifusznak járványszerű fellépéséről jelenleg nincsen szó s bár aránylag nagy a megbetegedések száma, a tifusz esetek mégis *szórványosak*. A közegészségügyi bizottság üléséről az alábbiakban számolunk be:

Napirend előtt *Posgay Lajos* dr. tisztí főorvos a ragályos betegségekről tett jelentést. Közli, hogy minden ragályos megbetegedésről jelentést tettek az orvosi hivatalnak, amely állandó figyelemmel kísért minden esetet. A kerületi orvosok és egészségügyi biztosok meglátogatták a ragályos betegeket és mindenkor megtették a szükséges óvintézkedéseket. Hogy az utóbbi három hónapban milyen arányokban fordultak elő ragályos megbetegedések, arról az alábbi számszerű adatok szólnak:

Tifusz eset volt júliusban 2, augusztusban 16, szeptemberben 13 eset; összesen 31. A tifuszbetegeket közül 5 idegen s ezeket a kórházban gyógyítják. Augusztusban két tifuszbeteg halt meg, ebben a hónapban pedig három. Ezek is az elmúlt hónapban betegedtek meg. A múlt év e három hónapjának statisztikai adataihoz viszonyítva a fenti számok, kiténik, hogy az idén a tifusz megbetegedések száma kisebb, mint tavaly. Az elmúlt év e három hónapjában összesen 45 tifusz esetet jelentettek be az orvosi hivatalban.

Sarlach volt júliusban 8, augusztusban 9 és szeptemberben 10 eset, összesen 27. Halál eset egy fordult elő.

Difteritisz volt júliusban 5, augusztusban 5, szeptemberben 2 eset, összesen 12. Halálos kimenetelű difteritisz eset egy sem volt.

Leitner Ernő dr. tudomásul veszi a főorvos jelentését, amelyből az tűnik ki, hogy a fellépett tifuszt nem lehet szórványosnak tekinteni, ámbar nem öltött még járványszerű jelleget. A közegészségügyi bizottság két évvel ezelőtt a járványos betegségek meggátolásáról szóló szabályrendeletet készítet, amelyet mind-ezideig még nem tárgyalta a törvényhatósági bizottság. Mint-hogy biztosra vehető, hogy az őszi hónapokban nagyobb arányokban lépnek fel a ragályos betegségek, kéri a bizottságot, sűrítse meg a törvényhatósági bizottságnál a szabályrendelet tárgyalását. Ezután megkérdezte, hogy a személtlerakodó helyre nézve történt-e intézkedés?

Posgay Lajos dr. tisztí főorvos az inter-

pellációra kijelentette, hogy egy bizottság künn járt a víztelepnél, ahol helyszíni szemlét tartva azt a határozatot hozta, hogy ide csak száraz szemetet lehet szállítani. A többi szemetet a szennyvízszűrő telep mellett helyezik el.

Ezután a napirendre tértek át, amelynek egyedüli érdekes tárgya a sertéshizlalók kitélepítésének kérdése volt. *Posgay Lajos* dr. főorvos azt az előterjesztést tette, hogy a szabályrendeletet a törvényhatóság módosítsa, mert az *Óvár-tér* és a *Választó-utca* vége, ahol a sertéshizlaló-telepek jelenleg vannak, a közel jövőben nem szolgálhatnak erre a célra. A mérnöki hivatal négy alkalmas helyet jelölt ki a város határában, amelyek a sertéshizlalók céljaira alkalmasak lennének, elsősorban a *Gallin dűlőt*. A bizottság csatlakozott az előterjesztéshez azzal, hogy ha technikai akadályok merülnének fel, a sertéshizlalókat az *Alsó-Maros* sorra telepítsék ki. A bizottság ilyen irányban tesz javaslatot a közgyűlésnek.

Az ülésen *Kabdebó János* dr. elnöklete alatt jelen voltak: *Hecht Adolf* dr., *Keppich Jakab* dr., *Leitner Ernő* dr., *Mészáros Gábor* dr., *Posgay Lajos* dr., *Ring Lajos* és *Tisch Mór* dr.

Aradi önkéntesek tisztí vizsgája.

A huszárok már c. őrmesterek.

A 33-asok Nagyváradon.

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, szeptember 25.

Ma délben befejeződött a huszáronkéntesek tisztí vizsgája, amelyen a VII. és XII. hadtest huszárezredeiből tizenhatan vettek részt. A vizgabizottság elnöke *Weisz Ernő* vezérőrnagy, a temesvári 7. lovasdandár parancsnoka, tagjai pedig *Worafka Tivadar* lovag ezredes, az *Edwárd*-huszárok parancsnoka, *Ulm báró*, a 7. huszárezred őrnagyja, *Hertzig Ottó*, *Toms Pál* és *Gregurich Antal* huszárezredbeli századosok, *Urváry* vezérkar szászados és *Bolfras Richard* báró vezérkarhoz beosztott főhadnagy.

A ma délben kihirdetett eredmény szerint valamennyi önkéntes letette a tisztí vizsgát s ezért *Worafka Tivadar* ezredes a mai napiparancsban az önkénteseket címzetes őrmesterekké léptette elő. A három legjobban vizsgázott-nak *Bálinti Károly* báró, *Sarvay Miklós* és *Wesselényi István* báró önkénteseket minősítette a bizottság. A többi tisztjelöltnek névsora a következő: *Bathlen Gábor* gróf, *Bromberg István* gróf, *Czeglédy Ákos*, *Degenfeld Miksa* gróf, *Eszterházy Mihály* gróf, *Ircinyi Csaba*, *Kiss László*, *Klár Jenő*, *Mikecz Károly*, *Nemes Nándor* gróf, *Paksy Jenő* és *Szunyogh Zoltán*. *Bakos János* a vizsga megkezdése előtt visszalépett. A vizsgálati eredmény kihirdetése után *Weisz Ernő* vezérőrnagy meleg elismerését fejezte ki *Gregurich* Antal százados volt iskola-parancsnoknak szakavatott kitűnő kiképzéséért, amelynek a szép siker jórésze köszönhető.

Az új őrmesterek első útja természetesen a katonaszabóhoz vezetett, hamarosan felkerült az atillára a harmadik csillag és a sárga stróf s délben meg délután már az új rangjelzéssel rádéztek az önkéntesek a kórzon.]

A 33. gyalogezred önkénteseinek vizsgája tegnap délelőtt kezdődött meg Nagyváradon. Délelőtt 8 órakor gyűltek össze díszbe öltözten az önkéntesek a Zöldfa kistermében a kiküldött bizottság előtt. Vizsgálatra összesen hatvanhárman jelentkeztek. Ezek között van 25 nagyváradí, 5 debreceni és 3 aradi ezredbeli fiú.

A vizsgáló bizottság a következő tagokból alakult: *Canik Rudolf* vezérőrnagy, *Ecmevic Szilárd*, a 38. ezred ezredese, *Schmiedt Hugó*

és *Winternitz* Mór őrnagyok, *Dörr* Samu és *Csobán* József kapitányok, *Hubinger* János iskolaparancsnok és *Reiber* Viktor főhadnagy.

Az első napon csupán a nagyváradi ezred önkéntesei állottak a bizottság elé.

A vizsgálatot szombaton fejezik be s ugyanakkor hirdetik ki az eredményt is.

Segítség!

Kölcsönt a megye községeinek.

1000 koronától fölfelé.

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, szeptember 25.

A nyomasztó pénzvisszonyok tudvalevőleg nem ismernek határokat. Egyformán éreztetik hatásukat nagy és kis városokkal, sőt ma már a kis községek háztartásaiban is megbillent az egyensúly. Ennek helyrehozása és mindenféle szükséges beszerzések eszközlése végett Aradmegye községei az ismert módhoz, kölcsönök fölveteléhez folyamodnak és ez magyarázza meg azt, hogy a megyei törvényhatósági bizottság szeptember 30-iki közgyűlése egy egész csomó községnek kölcsönkérvényével is foglalkozik.

A megye községei képviselőtestületi ülésein már elhatározták az 1000-tól 3000-ig terjedő kölcsönök fölvetelét, de ehhez tudvalevőleg törvényhatósági jóváhagyás kell, amelyért most folyamodnak a községek.

A közgyűlés tárgysorozatának erre vonatkozó pontjai a következők:

Székudvar község határozata a közmunka alapból 3000 korona kölcsön vétele tárgyában.

Szapáryliget község határozata a földberleti alapból 2000 korona kölcsön felvétele tárgyában.

Nagy-Pél község határozata, 1000 koronás kölcsön felvétele tárgyában.

Borosjenő község határozata 3000 koronás kölcsön ügyében.

Györök község határozata, 2000 koronás kölcsön felvétele tárgyában.

Sikló község határozata 1000 koronás kölcsön felvétele tárgyában.

Szentleányfalva község határozata 1200 korona kölcsön felvétele tárgyában.

Dund község határozata, mely szerint a községi közút helyreállítási céljaira 4% os kamattal mellett az urbérek pénztárából a f. év végéig használandó 1600 korona kölcsönt vett fel s ezen összeg fedezetéről kivetés útján gondoskodik.

Dézsóháza község határozata tenyészpallatok vételi céljaira az ebadó-alapból 100 korona igénybevétele iránt.

Oszentarna község határozata 2000 koronás kölcsön vétele tárgyában.

Pankota község határozata 2500 korona kölcsön vétele tárgyában.

Pankota község határozata 4000 korona kölcsön vétele tárgyában.

Aradmegye törvényhatósági bizottságát figyelmen kívül hagyják a községek indokolt instanciái és a közgyűlés előreláthatólag jóváhagyja a kölcsönvételekre vonatkozó községi határozatokat. A megerősítés után következik a kölcsönüggyel nehezebbik része, a pénz megszerzése. Ekkor azután sok községi előjáró koptathatja a talpát, amíg a község föllendítésére szükséges ezreket valamelyik jószívű pénzügyesnél föl-hajszolja. Mert utóvégre akármi is „jók” is az aradmegyei községek, ha nincsen pénz, — aminthogy tényleg nincsen, — akkor hiábavaló a képviselőtestület határozata, a megyei közgyűlés jóváhagyása, bíró meg jegyző fáradozása: községeinknek is meg kell várniuk a viszonyoknak jobbra fordulását és igényeik kielégítését a pénzügyi kedvezőbb alakulásának idejére halasztani.

Nákó gróf ajtónállót keres.

Nyelvmesterek, pályázzanak!

Mezzofanti a kormányzati palotában.

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, szeptember 25.

Nákó Sándor gróf, fiumei kormányzó, ajtónállót keres. Vajjon, mit kell egy ajtónállónak tudnia?

— Hát az ajtó mellett állani, — mondjuk mi, közönséges halandók.

A gróf azonban mást mond. O ezt mondja a hivatalos lap mai számában megjelent pályázatában:

*4162 Pályázat. 3—3

299/eln. A fiumei királyi kormányzósnál betöltendő ajtónállói alistszi állásra, melylyel évi 1000 korona fizetés, 260 korona lakpénz és pótlék és 100 korona ruhaköltség jár, ezennel pályázatot hirdetnek. A pályázóknak hiteles okmányokkal kell igazolniuk:

1. a magyar állampolgárságukat,
2. kifogástalan egészségi állapotukat és ép testi alkatukat,
3. a magyar, olasz, horvát és német nyelv birását írni, olvasni s a négy alsóbb számadási műveletnek tudását,
4. negyven éven alatti életkorukat,
5. egyéb nyelvi ismereteiket, különösen a francia és angol nyelv esetleges és mily mérvű birását,
6. katonai szolgálatukat.

Tehát ezer korona fizetésért kell magyarul, olaszul, németül, horvátul, franciául és angolul tudnia az ajtónállónak, nem is szólva arról, hogy ismernie kell a négy alsóbb számadási műveletet is.

Hát erre az állásra csak nyelvtanárok, modern Mezzofanti-k pályázhatnak, ha nyelvismereteik mellett az ajtószárnyak nyitogatásához is értenek.

Figyelmeztetjük a pályázókat, hogy ne mulasszanak el a pályázati kérvényükre koronás bélyeget ragasztani, mert ezt is megköveteli a fiumei gróf.

Le a militarizmussal!

A „forradalmi ifjuság” a hadsereg ellen.

Az osztályérdek ne vigyen harcba.

— Az *Aradi Közlöny* távirati értesítése. —

Arad, szeptember 25.

Budapest utcáit ma különös tartalmú cédulákkal árasztották el. Magukat forradalmi nevező ifjak fölhevítést röptettek szét, amelyben mozgalmat indítanak a militarizmus ellen és igen éles hangon felszólítják a bevonuló újoncokat, hogy ne szálljanak harcba az uralkodó osztály érdekeiért.

Az új békeapostolok röpcédulája, amelyen ma már százszámra elkoboztak, egész szövegében így szól:

Újoncok, testvéreik!

Hozzatok szólunk, akikkel együtt nyomorogtuk át ifjuságunk legszebb éveit. És most válunk. Itt kell hazynotok szülőt, testvért, barátot, mindenkit, akit szerettek. Bevonultok a rideg kaszárnnyak zord falai közé, hogy hitvány akarat nélküli bábjai legyetek az uralkodó osztály törekvéseinek. Minden percen késznek kell lennetek, hogy kenyérért küzdő apátok a harc terére lépjenek és a ti hivatástok lesz azután az, hogy halomra löjjetek a ti és apátok jobblétéért küzdő testvéreiteket.

Újoncok, és ha idegen ellenséggel állítanak is szembe benneteket, akkor is saját testvéreiteknek, a munkásság vérével festi-

tek pirosra a rögdöt. Ezt pedig nem szabad tennetek. Nem a munkásság, hanem az uralkodó osztály a ti ellenségetek. A puskás gylkos tüze ne mellettk, az ő titkos érdekük mellett, hanem ellenük szóljon.

Elraboltak tőletek mindent, de az öntudatot ne engedjétek soha, mert ez az, amely összerozpantja a militarizmus bilincseit.

Le a militarizmussal, békét a földre!

A forradalmi ifjuság tizezei nevében; Feldmann Pál, Goldberger Ignác, Szabó Béla, Szekel Ede, Wojtitzky Gyula.

A fölhevítést aláíró ifjak ellen, akiket nyilvánvalóan túladó szociálista érzület vezet mozgalmukban, a hadsereg elleni lázítás címén a budapesti rendőrség megindította az eljárást.

A kormányok újból tárgyalnak.

Október 10 a minisztertanácsban.

Az osztrák kabinet Budapesten.

— Az *Aradi Közlöny* távirati értesítése. —

Arad, szeptember 25.

A kiegyezési tárgyalásoknak e havi megszakításáról ma bebizonyosodott, hogy nem jelentette a szerződés létrejöttének végleges meghiusulását. A tárgyalásokat a jövő hét elején Budapesten folytatják, ahová lejönnek az osztrák kabinet közgazdasági miniszterei. Ekkor — talán már nyilvánosságra hozzák a szerződés részleteit és így azután meggyőződik a közvélemény arról, hogy a garral hirdetett „nehézségek” valójában nem is léteztek.

A politika eseményeiről az alábbi távirati tudósítást adjuk:

Az annabergfi csatlakozás.

Vörös László volt kereskedelmi miniszter az annabergfi csatlakozás kérdésében egy újságíró előtt a többi közt a következő nyilatkozatot tette:

— Az annabergfi csatlakozás kérdése ugyanis a két kormányt már régideje foglalkoztatja. Az első kísérletek Paross Gábor idejéig nyulnak vissza. A magyar kormány természetesen mindig iparkodtak, hogy a magyar exportnak megszerezék a megfelelő relációt. Itt a fiumei, marcheggi, brucki és oderbergi irányok jönnek figyelembe. A legnagyobb nehézséget az oderbergi export biztosítása okozta. A kérdést tisztázni kellett, mert a kassa-oderbergi vasút forgalmának lebonyolítása a Kaiser Ferdinand Nordbahnon mindig sok bajjal járt. A magyar kormányok már csak azért is meg akarták oldani a kérdést, mert a kassa-oderbergi vasút kiválóan magyar vállalkozás, igazgatósága Budapesten székel s a magyar kormányának a vasút elhatározásaira döntő befolyása van.

A csatlakozás ügyét az osztrák kormányok mindig el tudták huzni, úgy hogy a kassa oderbergi vasút igazgatósága maig sem jutott abba a helyzetbe, hogy a szükséges beruházásokhoz megszerezze a kölcsönt.

— Így állt az ügy a dalmati vasúti tervek felmerüléséig. A dalmati vasutak kiépítését stratégiai okokból sürgették, a legnyomatékosabban a Fejérvary kabinet idején. Ez a minisztérium a vasutak dolgában részletes programot is dolgozott ki. A vasutak kiépítése 60—80 millió koronába került volna. Mivel a gazdasági előnyöktől eltekintve, ez a tetemes anyagi áldozat s az egész kockázat a magyar államterhére esett volna, a Fejérvary-kabinet a dal-

mát vasutak kiépítéséhez azt a feltételt fűzte, hogy az osztrák kormány haladéktalanul beleegyezik az annabergi csatlakozás kiépítésébe, hozzájárul a kassa-oderbergi vasut kölcsönéhez s a marcheggi és brucki tarifaegyezményt meghosszabbítja. Így állt az ügy, amikor mi letüntünk a szentéről. A további fejleményekről nem nyilatkozom. Csak még egy megjegyzést: az annabergi csatlakozás ügye soha nem volt a kiegyezési komplexummal összekapcsolva, utójjára a dalmát vasutak kérdésével együtt foglalkoztak vele; hogy hogyan került a kiegyezés keretébe, azt nem tudom.

Folytatják a kiegyezési tárgyalásokat.

Most már pontosan meg van állapítva, hogy újra megkezdik a kiegyezési tárgyalásokat. Az osztrák miniszterek, élükön Beck báróval, október 3-án, csütörtökön érkeznek Budapestre. Ez a jelentés megcáfolja a bécsi hadilármát. Osztrák körök ugyanis nagy elégtétellel hirdették, hogy a kiegyezési tárgyalásokat nem kezdik újra, míg a magyar kormány kezdeményező lépéseket nem tesz.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma reggel megérkezett Budapestre, nemcsak azért, hogy a szokásos heti minisztertanácsot megtartsa, hanem mert máris tartottak egy nem formális, de annál fontosabb miniszteri értekezletet, foglalkozva a kiegyezéssel, az október 10-iki munkásmozgalmakkal és a parlament megnyitásával ismét aktuálissá váló horvát ügyekkel.

A bán nem elég erélyes.

A politikusok egy része bizonyos türelmetlenséggel várja már Rakodczay horvát bán akciójának eredményeit, amelyek eddig nem mutatkoztak elegendő mértékben. A bánról ismételt az a hír terjedt el, hogy meglátogatta Tomasics volt horvát minisztert és őt hűvel együtt megnyerni igyekszik. Ma újra megcáfolják ezt a hírt, úgy, hogy a horvát politika tekintetében teljes a tájékozatlanság. Beavatott helyen azt az értesülést kapták, hogy október 10-én Horvátországban, első sorban Zágrábban zavargások várhatók, mert a horvát nacionalisták a maguk céljaira igyekeznek kihasználni a szociálisták sztrájknapját.

A konzervatív pártalakulás.

Szálló Géza volt országgyűlési képviselő, akinek nevét egy konzervatív párt alakításával hozták kapcsolatba, ebben a dologban a következőleg nyilatkozott egy újságíró előtt:

— A konzervatív párt alakításáról és egy új folyóirat megindításáról szóló hírt a napokban előttem Hencz Károly országos képviselő említette elsőnek. Neki is azt válaszoltam, amit mondok, hogy igen sokan tartjuk szükségesnek egy egészségesebb politikai élet megteremtése végett a pártoknak konzervatív és radikális eszmék alapján való kialakulását s számos helyről látjuk, hogy ez a gondolat, amelyért évek óta küzdünk, az országban mindinkább erősebb visszhangra talál. A jelen pillanatban azonban pártot szervezni a konzervatív gondolkodású politikusok közül senki sem akar. Egy folyóirat megfogindulni, amely teljesen objektíven foglalkozik a társadalmi tudományokkal és mint ilyen, ha érinti is a napi politikát, nem lesz pártorgánus, hanem tudományos alapon működő terjesztője a konzervatív eszméknek.

A város automobilja.

Megérkezés a fővárosba.

Bárczy polgármester körutat tett vele.

Lapvélemények a járóműről.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, szeptember 25.

Aradváros automobil-omnibuszát, amely most teszi meg a próbautat Aradig, mindennél, amerre utjában elhalad, élénk érdeklődéssel kísérik. Ma érkezett meg az automobil Budapestre, ahol a főváros utcáin feltűnést keltő, hatalmas gépet bemutatták a főváros polgármesterének. A modern közlekedési eszköz megnyerte a főváros tanácsának tetszését s a gépet holnap bemutatják a székesfőváros közlekedési bizottságának. Ugy látszik tehát, hogy Aradvárosa példáját a főváros is követni fogja és helyi forgalmát automobil omnibuszokkal akarja lebonyolítani.

A fővárosi sajtó elismeréssel emlékezik meg Aradváros automobiljáról, amelyről elismeri, hogy a helyi forgalom lebonyolítására a legalkalmasabb, a legmodernebb közlekedési eszköz.

A Magyarország ma esti száma a következőket írja:

A fővárost a helyi közlekedés terén alaposan lefőzte Arad sz. kir. város. Amíg a főváros tanácsa és törvényhatósága mindenféle oktalán kedvezésekkel dédelgeti a budapesti lófogatu omnibusz-vállalatot, addig Aradvárosa halad a modern korról és a lófogatu omnibuszok helyébe saját kezelésében nyolc automobil rendelt a város forgalmának lebonyolítására.

Az omnibusz Havre-ből való és ma érkezett Budapestre, ahol Aradváros főmérnök-helyettese bemutatta Bárczy István dr. polgármesternek és a tanács többi tagjának. A kocsi 4200 kg. súlyu, megterhelés nélkül 40 lóerejű géppel s a gépész és kalauz helyét is beleszámítva 36 ülőhellyel rendelkezik. A kocsi 28,000 koronába került.

A főváros polgármestere és a tanács tagjai nagyobb körutat tettek a városban az automobilal. A polgármester intézkedett, hogy holnap délután négy órakor a közlekedési bizottság tagjai előtt is bemutassák az automobil.

Az Esti Újság a következőket írja Aradváros automobiljának megérkezéséről:

A főváros utcáin ma délelőtt nagy feltűnést keltett egy automobil, amely 36 személy befogadására volt berendezve. Arad sz. kir. város rendelte saját forgalmának lebonyolítására és ezzel kiutasítja a régi, lovaktól vontatott alkalmatlanságokat. Az új gépet a Westinghouse havre-i cég készítette azzal a kötelezettséggel, hogy Pozsonytól Aradig próbautat rendez. Aradváros tanácsa egy bizottságot delegált a gép felülvizsgálására.

Fővárosi tudósítónk az automobilnak a fővárosba való megérkezéséről az alábbiakat táviratban írta:

Az automobil-omnibusz a Váci-köruton érkezett a fővárosba és a Pannónia-szálló előtt állott meg. Itt Aradváros kiküldöttel fényes ebédet adtak a francia mérnökök tiszteletére.

A hatalmas gép körül csakhamar óriási néptömeg gyűlt össze és olyan életveszélyessé vált a tolongás, hogy a rendőrségnek kellett közbelépnie a tömeg szétesztatására egy aszszonyt, aki a tolongásban elájult, a közeli gyógyszerháza vittek, ahol magához tért s ezután kocsin a lakására szállították.

A társaság végzetével a társaság, amelynek soraiban Aradváros kiküldöttein, a francia mérnökökön és az automobil-klub kiküldöttein kívül ott volt Bárczy István polgármester és több tanácsstag, a Kossuth Lajos utcán, Rákóczi-uton, Erzsébet-köruton és Andrássy-uton a körutazást rendezett.

Az automobil, miután holnap bemutatják a főváros közlekedési bizottságának, holnapután folytatja próbautját, amelynek további állomásai: Miskolc, Nyíregyháza, Debrecen és Nagyvárad. Aradra előreláthatólag hétfőn érkezik az érdekes jármű.

MULATSÁGOK.

(=) Táncestély Kisjenőn. A kisjenő-erdő-hegyi ifjuság, szeptember hó 29-én, a „Polgári Olvasó Kör”-ben, felerészben II. Rákóczi Ferenc arcképének beszerzésére, felerészben pedig a „Polgári Olvasó Kör” javára működő előadással egybekötött zártkörű táncestélyt rendezett.

A román miniszter-látogatás.

Bratianu csak kéjutazást rendezett.

Magyar utlevéllel jött.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, szeptember 25.

A román belügyminiszternek kezdetben titokzatosnak látszó magyarországi utazása most már teljes világításban áll a magyar közvélemény előtt. Hivatalosan cáfolják, hogy Sturdza román miniszterelnök Magyarországon járt volna, azt azonban beismerik, hogy Bratianu belügyminiszter, akinek utlevelét Szapáry gróf bukaresti magyar-osztrák követ látta meg, kéjutazást rendezett Besztercére. Mai távirataink különben ezek:

Aehrenthal báró külügyminiszternek — mint Bécsből sürgönyzik — ma délelőtt jelentést adott át Lahovary, Románia bécsi követe. A jelentés szól a román miniszterelnök és belügyminiszter besztercei tartózkodásáról s elmondja, hogy a miniszterelnök egyáltalán nem járt Magyar területen. A belügyminiszter pedig minden évben odalátogat rokonai és barátai látogatására. A belügyminiszternek utlevelét Szapáry gróf bukaresti magyar-osztrák ügyvivő látta meg s a magyar hatóságokhoz intézett különös ajánlást is adott neki. A román kormány különben keresi az alkalmat, hogy nyilvánosan is nyilatkozzék. Valószínű, hogy a kormány a kamarában hozzá intézendő interpellációra adandó válaszában fogja tájékoztatni a nyilvánosságot.

Bécsből sürgönyzik, hogy Károly román király, aki ma reggel Bécsbe érkezett, kihallgatáson fogadta Aehrenthal báró közös külügyminisztert. A kihallgatáson szóba került Bratianu román belügyminiszter magyarországi látogatása is.

Budapestről táviratozzák: Félhivatalosan jelentik, hogy a román miniszterek látogatásáról elterjedt hírek erősen tulzoltak. Sturdza miniszterelnök el sem hagyta Romániát, Bratianu belügyminiszter pedig csupán kéjutazást tett Besztercére, ahol több jó ismerőse van. Magyar nyelven kiállított utlevelét Szapáry gróf osztrák-magyar követ állította ki és látta meg.

A magyar kormány kötelességszerűleg még tegnap érdeklődött a román belügy-

miniszter látogatásának részletei iránt és *Hadik* János gróf államtitkár telefonon jelentést tett magának. A jelentésből arról győződött meg a kormány, hogy közbelépésnek szüksége nem forog fenn, annál kevésbé, mert a külügyminiszter távirati utasítására Szapáry gróf még tegnap referált az ügyről és jelentését teljesen megnyugtatónak találták.

TANÜGY.

(—) Az aradmegyei kisdiednevelők köre szeptember 29-én délelőtt 10 órakor rendes évi gyűlést tart a Gáj községi kisdieddő helyiségében, melyre az igen tisztelt tagokat, a kisdiednevelés ügybarátait és az érdeklődő közönséget meghívja az Aradmegyei „Kisdiednevelők Köre” nevében Tótváradai Kornis Ilona, elnök. *Fürst* Matild, titkár.

Pucscs Zilahy Gyula ellen.

A szinügyi bizottság meneszt.

Komjáthy akarja helyébe.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 25.

A kálvinista Rómának, Debrecennek színházi szenzációja van, amely közletről érdekli az aradiakat, mert a botrány középpontjában *Zilahy* Gyula, az aradi Nemzeti Színház volt igazgatója áll. *Zilahy* a debreceni közönség és sajtó szeretetébe fogadta, a szinügyi-bizottság-nak egyrésze azonban már régóta állást foglalt a szinigazgató ellen, akinek kezéről szerette volna elűzni a jövedelmező színházat.

A szinügyi-bizottságnak ez a töredéke kedden ülést tartott s ezen — szerződés ide. szerződés oda — kerekén kimondta, hogy *Zilahy* Gyulának 1908-ra felmond és a színházat *Komjáthy* János kassai direktornak adja bérbe. A színházi krónikákban szinte páratlanul álló esetről az alábbiakat jelentik:

A debreceni szinügyi bizottság szenzációs pucscsott követett el kedden a debreceni színház igazgatója, *Zilahy* Gyula és társulata ellen. A pucscsra, mely *Komjáthy* János kassai direktor érdekében történt, nevezett szinigazgató barátsai már régóta készültek és nagy körültekintéssel láttak terük keresztülvitelébe.

A terv az volt, hogy *Komjáthy* átadja a kassai színházat művezelőjének, *Faragó* Odörnek, ő pedig 1908. őzétől kezdve a debreceni színház vezetését veszi át. Azon, hogy *Zilahy* nak 1910-ig szól a szerződése, tultették magukat.

Komplotot csináltak. s bevárva az időt, mikor a szinügyi bizottság tagjainak nagy része nincs odahaza és így nem jelenhetnek meg kellő számban, hirtelen összehívták a bizottságot és minden bővebb indokolás nélkül egyszerűen azt az indítványt tették, hogy a tándes 1908. októberére mondjon föl *Zilahynak*. Ezt az indítványt aztán szótöbbséggel elfogadták.

Csak hogy az ily módon létrejött határozatból semmi sem lesz. Biztosíték erre a közönség és a sajtó, amely *Zilahy* társulatával meg van elégedve, s amely a bizottság inkorrekt eljárását súlyosan elítéli.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az Aradi Kereskedők köre tagjait értesítjük, hogy a kör könyvtára e héten újra megnyílik. Könyvek várhatóak minden penteken este 9—10 órakor. *Pichler* Sándor, könyvtáros.

Varjassy és a bankigazgatók bizalmas értekezlete.

Tanácskozás a milliós kölcsönről.

A Pesti Hazai ajánlatát nem pártolák.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 25.

Aradváros polgármesteri hivatalában ma az esti órákban zárt ajtók mögött rendkívül fontos tanácskozást tartottak. *Varjassy* Lajos polgármester bizalmas értekezletre hívta össze az aradi bankigazgatókat, hogy alaposan megvitassa velük Aradváros pénzügyi helyzetét és különösen annak a milliós kölcsönnek az ügyét, amelyre a városnak a közeljövőben sürgős szüksége lesz.

Szigoruan bizalmas!

A szigoruan bizalmasnak jelzett értekezletről a polgármester előzetesen nem tájékoztatta a sajtót és utólag is az ügy kényességére való tekintetből nem adott fölvilágosítást az értekezleten történtekről.

— Hogyan referálhatnék a konferencia lefolyásáról. — mondotta *Varjassy* Lajos az *Aradi Közlöny* egyik munkatársának, — amikor magam indítványoztam és kértem a teljes diszkrétciót. Nem mondhatok semmit, igazán semmit a ma esti tanácskozásról.

A titoktartásban vetekedett a polgármesterrel az értekezlet többi résztvevője, az aradi bankigazgatók is. *Heinrich* Sándor, *Hehs* Béla, *Nattland* Bernát, *Ottenberg* Tivadar és *Ring* Géza a konferencia megállapodására való hivatkozással megtagadták a fölvilágosítást a tanácskozási anyag és eredmény részleteiről, amelyekből azonban a nagy titoktartás dacára sikerült az alábbiakat megtudnunk:

A Pesti Hazai megküldte ajánlatát.

Amikor *Varjassy* Lajos a pécsi kongresszus után Budapesten időzött, ismét fölkereste a *Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesületet*, amely tudvalevőleg hajlandónak mutatkozott Aradvárosának két milliós kölcsönt nyújtani. A pénzügyintézet akkoriban — szeptember 19-én — közölte a polgármesterrel, hogy — amint azt akkor megirtuk — a kölcsönügyletre vonatkozó írásbeli ajánlatát hamarosan meg fogja küldeni.

Ezt az ajánlatot tegnap kapta kézhez a polgármester s minthogy a vízvezeték megváltására november 1-jén 1,238,000 koronára van szüksége a városnak, *Varjassy* már ma hozzálátott a kölcsönügylet lebonyolításának előkészületeihez. Első lépése az volt, hogy bizalmas meghívást küldött az aradi tekintélyes pénzügyintézetek vezérigazgatóinak egy ma este hat órakor a polgármesteri hivatalban tartandó értekezletre.

A polgármester előterjesztése.

A kitűzött időben és helyen egymásután meg is jelent valamennyi vezérigazgató. *Varjassy* Lajos nyomban megnyitotta a tanácskozást és a meghívottak üdvözlése után — értesülésünk szerint — körülbelül e szavakkal ismertette az értekezlet célját:

— A Pesti hazai első takarékpénztár

egyestől ajánlatot kaptam egy Aradnak nyújtandó két millió koronás kölcsönre nézve. Mielőtt az ajánlatot az illetékes fórumok elé vinném, szükségesnek tartottam az urak szakértő véleményét kikérni arra a kérdésre nézve, hogy *elfogadhatónak tartják-e az ajánlatot?* Természetes és az urak előtt bővebb fejtegetést sem igényel, hogy nem általánosan irányadó szempontokat, hanem a jelenlegi nyomasztó viszonyokat kell az ajánlat elbírálásánál figyelembe venni. De másrészt az is természetes, hogy Aradvárosára elviselhetlenül terhes föltételek mellett nem mehetünk bele a pesti intézettel való üzletkötésbe, bármennyire is szükségünk van a kölcsönre. Kérem az urakat, hogy teljes nyíltsággal szóljanak az ajánlathoz, mert további lépéseim során az önök szakvéleménye fog engem vezérelni.

Az ajánlat elfogadhatatlan.

Ez elnöki előterjesztés után *Varjassy* pontonként fölolvasta az ajánlatot, amelyhez azután az értekezlet minden résztvevője hozzászólt. Hosszabb, érdekes vita különösen két ajánlati pontnál fejlődött: az egyik a *hét százalékos kamatról*, a másik a kamatnak *három évi lekötöttségéről* szól. E szerződési föltételeket rendkívül súlyosoknak és a jelenlegi szűkös pénzügyi viszonyok mellett is indokolatlanoknak találták, mert hiszen a pénzpiac feszültségének megszűnésével — ami legkésőbb hetek múltán várható — jóval kisebb kamat mellett szerezheti meg a város kölcsönét.

Általánosan ez volt a vélemény és az ajánlatnak éppen ez a két legfontosabb pontja hívott ki oly *éles kritikát*, hogy a kölcsönnek e két stipulációja miatt *kizártnak veendő a pénzügyi tranzakció keresztülvitele*. Ezért az ajánlatra vonatkozó szakvélemény az volt, hogy

Varjassy Lajos polgármester kérje az intézettől a föltételeknek lényeges, Aradvárosára nézve előnyös módosítását. Ha nem sikerülne a hét százalékos kamatláb leszállítását elérni, úgy okvetlenül mellőzze a takarékpénztár a három évi lekötöttséget és csupán rövidebb, legfőbb egy évig tartó időre kösse ki a hét százalékos kamatfizetést.

Az értekezletnek e rezüméje alapján fogja a polgármester a tárgyalásokat folytatni, de természetesen bizonytalan, hogy sikerül-e a fővárosi intézetet kedvezőbb feltételek megszabására rábírn.

A város alapjai nem kölcsönözhetnek.

A sürgős természetű kiadások fedezetének megvitatásánál szóba került még két expediens, de mind a kettő kivihetetlen. Az egyik az volt, hogy az aradi pénzügyintézetek nyujtsák a városnak a szükséges hitelt. Bankjaink erre ma nem vállalkozhatnak egyrészt azért, mert maguk is csak hat és háromnegyed százalékra kapják a pénzt s így az ő százalékuk sem lehet kisebb, mint hét, másrészt pedig azért, mert az aradi intézetek pénzkészleteiket nem vonhatják el Arad közönségétől, hogy Aradvárosának, mint jogi személynek hitelgényeit kielégítse.

A másik kölcsönszerzési mód a városi alapokból való kölcsönzés volna. Ezt azonban lehetetlenné teszi a belügyminiszteri gyakorlat, amely tiltja a közalapokból való

kölcsönzést még ha teljes biztosíték mellett történnék is.

Arad kölcsönügye tehát érdekesen bonyolódik és ma még nagyon kérdéses, hogy kellő időben hozzájut-e a város a szükséges milliókhoz.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* A virágos erkély és ablak-pályázat győztesei. Az *Aradi Képző és Iparművészeti Társulat* még a nyár elején pályázatot hirdetett az erkélyeknek és ablakoknak virágokkal való díszítésére. A társulat elnökségéhez nagyszámban érkeztek a pályázatok, a melyek felett ma délután döntöttek. Az erkélypályázat díját, 100 koronát Kell Lipót dr. ügyvéd nyerte el gyönyörűen feldíszített erkélyével; dicséretet kapott Schiffer János. Az ablakpályázat nyertese Prohászka László dr. kerületi orvos izléssel feldíszített ablaka, a melynek tulajdonosa 50 koronás díjat kapott. Dicséretben részesültek Vajda István dr., Gruber István, Csernovics Diodor dr. ablakai és Szabó János városi főkertésznek díszítésével.

* Kapunyitás előtt. Három nap múlva megkezdődik a színházi idény. Az iroda a mai nappal már haza költözött s holnapról kezdve rendelkezésre áll a közönségnek. — A színház belső tatarozási munkái teljesen elkészültek, úgy, hogy a színpad, mint már több ízben jelezve volt, szombaton este megnyitható. Az első négy estét az operette társulat tölti ki, mert drámai színészeink szombaton és vasárnap még Hódmezővásárhelyen játszanak s csak hétfőn érkeznek haza. Megnyitással a Vig egyet adják. Vasárnap este a Gül-Baba, hét főn és kedden pedig: Koldus diák operette repris megy. Vasárnap délutánra a Gyerekaszony népszínmű szerepel a játékrenden. Ez a népszínmű a múlt évben csak egyszer került színre. A címszerep Kállay Jolánnak egyik legkiválóbb alakítása.

Jogász és cukrászkisasszony.

Párbajozó leány.

A nőemancipáció felé.

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, szeptember 25.

Jászberényben nagy népszerűségnek örvendő a Gara Béla-féle cukrázda. Még nagyobb népszerűségnek örvendő a cukrászda szerény, de szép elárúsító kisasszonya, Barta Margitka. A napokban több jogász mulatott a Gara cukrászdában. A jogászok vidámak voltak s az egyik fiatal ur műveltségű történetekkel szolgált egy orfeumi hölgyről. Barta Margit kisasszony figyelmessé lett a dologra, majd közelebről is érdeklődni kezdett.

— Ki az a hölgy, akiről szó van? — kérdezte mosolyogva. — Ki az?

— Azt magának nem szabad tudni! — szolt a jogász. — Maga ahhoz még fiatal!

— Én pedig akarom tudni! — szolt Barta Margit. — Akarom tudni!

— Hát egy félvilági hölgyről van szó!

— Nem tudom mi az a félvilági hölgy! — válaszolt Margit kisasszony. — Beszéljen magyarárt!

— Jó, — szolt a fiatalember — én beszélhetek magyarul is! És kimondta jó zamatos magyarsággal, majdnem tájszólással, hogy magyarul mit jelent a félvilági hölgy.

Erre nagy dolog történt.

— Maga utolsó disznó! Maga disznó . . . Egy nő előtt ilyet mondani . . . Egy nő előtt . . . — rebegte Margit önagysága és majd felpofozta az illető jogászt.

Másnap pedig a kisasszony fogta magát és

provokáltatta az illető urat *Herczog Ferenc* és *Weltner Ferenc* útján. Az ellenfél is megnevezett két segédet össze is ülték és megállapodtak háromszori golyóváltásban, negyven lépésről, 10—10 lépés avanszszal.

És ez nem tréfa, egész komoly párbaj előtt álltak, melyet azonban a főkapitány hivatalosan megakadályozott. S ezzel kútbesett Európa legnagyobb szenzációja, a párbaj, melynél egy cukrászleányka és egy jogászgyerek álltak volna szemben egymással. A jászberényi főkapitány nem viseli szíven a város érdekeit . . .

Aradi árvaszék apai áldása.

Egy leány kérése.

Mi lesz csütörtökön?

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, szeptember 25.

A SZERELEM Hiába mondják: az élet csinálja a regényekben és a paragrafusokban. egészen más módszert követ, mint az írók. Például a boldogtalan szerelmek ügye. Addig egy csapáson jár a kettő, a mig a két szerető szív a szülői áldást kéri, s a zord apa, vagy a nagyravágyó anya kivágják a chlopy-i szálló igét:

— Soha!

A regényekben e pontnál a cselekmény már nem halad a medrében suhanó folyóként, hanem e körül kavargás, örvény támad, a melybe néha a hősök elmerülnek. Vagy pedig tovább folyik a kavargás, amig valamely földi praktika vagy égi csoda meg nem változtatja a szülők ultimátumát.

Az életben egészen másként áll. Ma már minden bakfis ismeri a gyámügyi törvényt. Amikor az apai beleegyezés kardot húz a szerelmesek közé, ezek azt suttogják:

— Nem baj szívem, majd megsegít a jó isten, meg az 1877: XX. . . .

Ennek a törvénynek van egy szakasza, a melyet németül ekként neveznének: Das Recht zur Liebe. A nevezetes paragrafus szerint az árvaszék, a mikor a szülők indokolatlanul tagadják meg a gyermekük házasságához való beleegyezését, a maga határozatával pótolhatja ezt a beleegyezést.

Fenséges egy törvény, a legbájosabb paragrafus valamennyi között. Milyen kár, hogy már nem emlékszenek arra, aki kodifikálta. Valamennyi lánynak az amulettjébe vésvé kellene ennek a mély eszű jogtudósának nevét viselni.

MINEK IS VAN Hát persze, hogy aradi esetről hozomány a világon? van szó. S nem is kell, hogy naivul diszkrét módon kezdőbetűket használjunk, a mikor a szereplőkről szólnak.

Hála istennek, elég kis város vagyunk ahhoz, hogy az ilyen eseteket ujság nélkül is mindenki ismerje.

Nos arról a leányról van szó, meg arról a fiatal emberről, akiről köztudomású, hogy a leány apja beleegyezésének hiányában, sőt tiltakozása ellenére is egymáséi akarnak lenni. A leány már nincs a szülei háznál, ahol sok tüskét kellett szenvednie az érzelmi miatt. Egy ismerősnél lakik s ott várja, amit a sors adni fog.

A tragikum ebben a dologban: a hozomány. Milyen rossz a hozomány, a mikor nincsen és mennyivel rosszabb, a mikor van A leányt nemrégiben érte az a baleset, hogy hozománya lett. Volt már az előtt is, de az ezreseknek nem akkora tömege, amennyit például a Városi Kávéház legényasztalánál a hozomány szóval neveznek. Most azonban van. Még azelőtt szerelmesedett be a fiatal emberbe, aki jóra való, szolid, csinos, derék, hivatalnok-fiatalember, szóval olyan parti, aki után két kézzel kapnának a lányos mamák, — már tudniillik az olyan lányok

mamái, akiknek nincsen hozományuk. De akinek hozománya van! Annak több kell. Ugyvéd. Még több: orvos. (Hogy már ezek is csak kaucióval nősülhetnek!) Vagy még jobb esetben: egy eleven építész-mérnök.

És ez ellen az önérzetes szülői fölfogás ellen nem volt védekezés. Hiába mondott le a leány a hozományról, az egész ügyvédi kamaráról, az orvostestületről és az építészetről. Ezt a szülők mindig jobban tudják, mint az éretlen, gondolkodni nem tudó leány. És hiába kínált nyilatkozatot a vőlegény, hogy neki nem kell egy fillér hozomány se. A vőlegények mindig így beszélnek a házasság előtt. Amikor már nem lehet az ügyet visszacsínálni, akkor mégis kinyújtják pénzért az éhes tenyerüket . . .

És így jutott az események hulláma addig, amikor a leány elszakadt a szülői háztól. És ahhoz a forduló ponthoz, amikor a leány az apa helyett az aradi árvaszéktől kéri az áldást.

AZ ARADI ÁRVA ATYÁK Álmosak és bágyadtak fognak dönteni. az aradi árvaszék csütörtökei. Ez az a nap, amikor a valóságos és tiszteletbeli ülnökök hetenkint ülnökölnék és elintézik a gyámoltak és gondnokoltak ügyeit bajait. Többnyire szürke ügyek: csak ritkán akad érdekesebb közülük.

Az árvaatyák többnyire öreg, vagy deresedő urak. A hangulatuk sokat függ attól, hogy mint aludtak, hogyan reggeliztek, jól szelel-e a szivarjuk. Legalább, amíg az öreg Salacz Gyula volt az árvaszéki elnök, mindig jobb kedvvel tárgyalt, ha valamelyik tisztelőjének keze egy pántlikás világosbarnát csempészett a csöngetyűje mellé.

Holnap . . . holnap valami fenomenális szivart kellene az árvaatyák elé varázsolni. Az aradi árvaszék valószínűleg holnap tárgyalja a szerelmes leánynak kérését, aki az indokolatlanul megtagadott szülei beleegyezés ellen az árvaszékhez appellál. Ugy tessenek itélni, tekintetes ülnök urak, hogy kegyetek is voltak valaha fiatalok! . . .

HIREK.

Montignoso grófnő férjhez ment.

— Az *Aradi Közlöny* távirati értesülése. —

Arad, szeptember 25.

A *Daily Mail* jelentése szerint Londonban azt hiszik, hogy *Montignoso* grófnő még Londonban van, de hogy hol fordult meg az utóbbi időben, még nem tudják. A *Daily Mail* tudósítója beható nyomozások folytán megtudta, hogy *Montignoso* grófnő firenzei villáját júliusban elhagyta és kísérelőjét, *Fugger* grófnőt szabadságolta és Münchenbe küldte. *Montignoso* grófnő erre néhány napra Velencébe ment, onnan pedig Svájcba utazott. Svájci tartózkodása alatt a grófnő Cromerben kibérelt egy házat két hónapra. Augusztusban *Montignoso* grófnő Londonba jött és itt előbb néhány napig egy barátjánál lakott. Innen levelet irt egy régi barátjának. Közölte vele, hogy Cromerbe megy, látogatását kérte és felkérte, hogy helyette némi apró ügyeket bonyolítson le. Másnap Cromerbe ment, de ott nem tetszett neki az állapot, elhagyta a két hónapra kibérelt házat és Sentmorba ment, ahol augusztusban rendszerint nyaralni szokott. A grófnőnek Toselli zeneológussal kötött házasságáról a londoni lap nem tud.

Ujabb londoni távirat jelenti: Ma délután a Henriette Stritt anyakönyvi hivatalában *Montignoso* grófnő házasságot kötött *Toselli* zeneológussal. Az esküvő egyszerűen, minden ünnepléses ceremónia nélkül folyt le. Tanúk voltak: R. W. *Litt* a feleségével és *William Lequeux* angol regényíró, aki Firenzében a grófnő háziura volt. A házasságkötés licencia alapján történt. A grófnő olyan diszpenzációt kapott, a

mely megfellelt a háromszori kihirdetésnek, amelyben a kihirdetési időt 24 órára rendeli el. A kihirdetést tegnap az anyakönyvi hivatal egyik sötét folyosóján függesztették ki. Az ilyen eskü előtt a házasulandók a házasságkötés előtt esküt tesznek, hogy nem létezik olyan akadály, amely Angliában meggátolná házasságukat.

Az új pár legközelebb elhagyja Londont és nászutra a kontinensre megy.

— **A megyei szövetkezett pártok f. hó 30-án reggel 8 órakor a Hungária kávéház kistermében gyűlést tart, melyre a párt tagjait tiszteletel meghívja az Elnökség.**

— **Tolsztoj a zsidókról.** A „*Tulskija Wjedomosti*” című orosz újság közli Tolsztoj Leónnak a zsidókról szóló vélekedését. A nagy író ezt mondta:

Ugynevezett „zsidó-kérdésnek” nem is lenne szabad existálnia. Az antisémia urak heccelt tisztességes ember komolyan nem veheti. Hiszen mindnyájan testvérek vagyunk. Magától értetődik, hogy a zsidóknak épp oly jogokat kell adni, mint más vallású embereknek. Nem szabad túrni, hogy emberi jogaitól megfosztassanak. A magam részéről sem látom szükségét annak, hogy a zsidók asszimilálódnak a keresztényekhez. Lássa itt vannak a keresztények (Tolsztoj a botjával a homokban egy jelt csinált), és itt vannak a zsidók. Mindkettőjük fölött azonban ott lebeg az általános ember-ideál. El féle az ideál felé úgy a zsidóknak, mint a keresztényeknek törekedniök kell; s abban a pillanatban, amikor elérik, megtörténik az asszimilálódás. Mi ez az ideál? Lelkünk tökéletesítése, amely azután megújítja az életet. Ez az igazi hit, melyet meg kell szabadítani azoktól a tévnapoktól, melyeket a zsidó és keresztény vallás megteremtett.

Igy beszélt a jasnaja-poljanai bölcs. Érdekes, hogy Tolsztoj eddig még sohasem nyilatkozott zsidó-kérdésről.

— **Árvíz Spanyolországban.** Madridból táviratozzák: Hosszas esőzés után nagy vizáradás pusztit Spanyolorzágnak híres börtermelő vidékén, Malagában. Az áradás olyan hirtelen jött, hogy az emberek alig tudták megmenteni életüket és jószágaik egy részét. Az árvíz magassága körülbelül két méter. A kár óriási. Eddig 19 ember holttestét fogták ki a szennyes habokból.

— **Eltűnt bankárok.** Budapestről táviratozzák: *Fischer és Ring* cég alatt néhány hónappal ezelőtt fényesen berendezett bankbizományi üzlet nyílt meg Budapesten a New-York palotában. Az üzlet eleinte igen jól ment, később azonban a cég főnökök tőzsdéi spekulációba bocsátkoztak, minek folytán teljesen tönkrementek. Végül már csupán sorsjegydákkal foglalkoztak, de sorsukat el nem kerülhették, s néhány nappal ezelőtt a tőzsdén már egész nyíltan tárgyalták a Fischer és Ring cég fizetése képtelenségét. Mikor a főnökök ennek mesztét vették, *eltűntek a fővárosból.* Az üzletet egyelőre két hivatalnok vezeti, akik a hitelezők kérdéseire csupán azt a felvilágosítást adhatták, hogy főnökeik családja még mindig Budapesten tar ózkodik, Fischer és Ring azonban Svájcba váltottak utlevelet, s valószínűleg oda is távoztak. Ha az eltűnt bankárok holnapig nem jelentkeznének, a hitelezők megteszik ellenük a feljelentést a budapesti rendőrségen.

— **Művészházasság.** *Bosnyák* Zoltán miniszteri tanácsos, az ősmert drámaíró, eljegyezte *Sándor* Erzsit, az Operaház fiatal, nagy tehetségű művésznőjét. Esküvőjük novemberben lesz.

— **Az aradi gazdák és a szerb kereskedelmi szerződés.** Az *aradvármegyei gazdasági egyesület* szeptember 28-án délelőtt, az egyesület székházában igazgató-választmányi ülést tart. Az ülés egyetlen tárgya: a *Szerbiával kötendő kereskedelmi szerződés* ügye, amelyet az Országos Magyar Gazdasági Egyesület átiratával kapcsolatosan tárgyal a választmány.

— **Miliós kártyaveszteség.** *Bécsből* táviratozzák: A bécsi automobilklub Kärtner Ringi palotájában egy idő óta állandóan nagyarányú kártyázások folynak. Az osztrák mánások most jobbra itt találkoznak s egy egy éjjelen hatalmas összegek cserélnek gazdát a kártyasztalon. Tegnap a Körtner Ringi előkelő kártyabarlangban hatalmas kártyaveszteség történt, amelynek csakhamar híre ment az osztrák fővárosban. A vesztes magyar ember: *Baruch* Elemér, aki fél millió koronát játszott el aránylag rövid idő alatt. Baruch igen gazdag család saria, aki több milliót örökölt apjától, Baruch Arontól, akit Ugron Gábor szállításaival kapcsolatban annak idején országsszerte bőven emlegettek a sajtóban.

— **Öngyilkosság a rovincsolás előtt.** *Kaposvár*-ról jelentik: *Radácsy* adótiszt, a gyámpénztár pénztárosa *rovincsolás előtt öngyilkosságot követett el.* A rovincsolás folyik. Nagyobb hiányról nem lehet szó, mert a pénztárba naponként befolyt összeget esténként be kellett szállítani a főpénztárba. Az öngyilkos özvegyet és hat árva hagyott hátra.

— **Inzultált aradi uriaszony.** A Wesselényi-utca 43-ik számú házában szinte állandó a perpatvar. A lakók egyrésze, ugyszólván, örökösön hadilábon áll *Katona* Nándornéval, akinek férje államvasuti tisztviselő. Az állandó ellenségeskedésnek az lett a vége, hogy *Balla* Simon szabász és *Malát* Ede kárpitós, akik szintén ugyanabban a házban laknak, berontottak *Katonának* lakásába s olyan inzultusokkal illették, hogy a szerencsétlen asszony, aki anyai örömeinek néz elébe, súlyos idegbetegségbe esett. A lelketlen emberek ellen *Katonának* ma magánlakásértés, rágalmozás és becsületsértés címén megtették a feljelentést az aradi kir. büntetőjársbiróságon.

— **A bajai bank könyvelője fogva marad.** A szegedi királyi tábla, amint onnan írják, tegnap délután foglalkozott a miliós főnyeremény nyomán támadt bünpörrel. Abból az alkalomból történt ez, hogy a vizsgálati fogságba tett *Wagner* Sándor bankkönyvelő appellált a fogvartatása miatt. A tábla azonban *Vén* András elnöklése és *Rác* bíró előadása mellett, elutasította a felfolyamodást. Most az akták visszakerülnek a szabadkai törvényszékhez s kezdetét veszi a bünvizsgálatnak abban az irányban való kiterjesztése, hogy amennyiben csakugyan történt csalás, nem bűnös-e abban *Schön* Antal is, a Bajai Kereskedelmi- és Iparbank vezérigazgatója.

— **Eljegyzés.** *Kovács* Sándor gordonka-művész a Magy. Kir. operaház tagja eljegyezte *Czirkei* Margit kisasszonyt.

— **Öngyilkosság a feleség sirján.** Pécskai tudósítónk írja: *Györy* Sándor pécskai, ismert fodrázmester, a községnek egyik legrokonszenvesebb iparosa, tegnap délelőtt kilenc órakor a pécskai római katolikus temetőben öngyilkosságot követett el. *Hatszor lőtt magára;* a hat golyó közül egyik a szíve fölött hatolt a testébe és életveszedelmes sebet okozott. Öngyilkosságának ezek a meghatározó előzményei: *Györi* Sándor, aki jómódu, vagyonos családból való, három év előtt megözült. Erdélyben megismerkedett egy szegény parasztleánnyal, akit Pécskára hozott, aztán nőül is vett. Boldog házasságukból egy gyermek született, aki most

két éves. Két hónap előtt az asszony újra anyaság elé nézett, s a gyermekágyi állapotból vérmérgezést kapott, amely megölte. Györi felesége halála óta állandóan buskomor volt s családja hiába fáradozott azon, hogy megvigasztalja. Hétfőn délután két órakor a szobájába bezárkózott és este hétig az asztalra borulva, keservesen sirt. Azután elment hazulról. Családja reggelig semmit se halott róla. Reggel arról értesítették az anyját, hogy Györi Sándor a felesége sirján öngyilkos lett. Az életunt embert lakására szállították, ahol most anyja ápolja. A golyót még nem vehették ki testéből. Alapota veszélyes. Amikor az eszmélete visszatért, azt mondta:

— **Ha most kigyógyulok, újra öngyilkos leszek.** Akkor talán jobban sikerül. A feleségem után megyek . . .

A jóra való fiatal iparos sorsa iránt Pécskán általános a részvét.

— **Dreyfus nyugalomba vonult.** *Párisból* táviratozzák: A hivatalos lap mai száma közli *Dreyfus* őrnagynak saját kérelmére történt nyugdíjaztatását. Párisban az a hír terjedt el, hogy Dreyfust az készítette erre a lépésre, mert alezredessé való előléptetése elé akadályok gördültek. *Picquard* hadügyminiszter ugyanis kijelentette, hogy Dreyfusnak soron kívül való előléptetéséhez nem járulhat hozzá, mert ehhez nincsen is joga. Ezzel szemben a Dreyfus-család kijelenti, hogy Dreyfus őrnagy csak az egészségi állapotára való tekintetből lépett ki a hadsereg kötelékéből. Dreyfus ugyanis még nem heverte ki teljesen az Ördögsgizegen szerzett betegségét s így katonai szolgálatra már képtelen.

— **Luttvák nem kap utlevelet.** *Luttvák* Izák ismert aradi halkereskedő a napokban elhatározta, hogy egy nagyobb hal szállítmány beszerzése céljából Romániába utazik. Az utlevél kiállítása iránt tehát az aradi rendőrséghez fordult, amely azonban azon a címen, hogy Luttvák ellen bünvádi eljárás van folyamatban, megtagadta a kérelmet. Hiába bizonyítottatta Luttvák, hogy mindössze egy becsületsértési pöre van a járásbiróság előtt, a halkereskedő még sem kaphat utlevelet, mert attól tartanak, báha megszökik a husz koronás büntetés elől. Luttvák ma délután bizonyítványokat szerzett a büntető járásbiróságtól és az ügyességtől, s reméli, hogy ezekkel sikerül holnap me puhítani a tulszigori rendőrséget.

— **Fáby Sándor adományát kiosztották.** Megírtuk, hogy *Fáby* Sándor dr., az aradcsanádi egyesült vasutak vezérigazgatója 500 koronát adományozott a város szegényeinek. *Varjassy* Lajos polgármester ma délelőtt 400 koronát osztott ki a nemesszivü adományt a város szegényei között.

— **A tizedik gyógyszerár mellett.** Aradváros törvényhatósági bizottsága e havi közgyűlésén — mint annak idején megírtuk — kimondotta, hogy a tizedik gyógyszerár felállítását nem pártolja. A közgyűlés határozatát *Leitner* Ernő dr. törvényhatósági tag, a menhely igazgatója megfelebbezte. A határozat ellen *Nessel* János és társai ma újabb felebbezést nyújtottak be a polgármesteri hivatalhoz. A felebbezők arra kérik a belügyminiszter, hogy a közgyűlés határozatának figyelembevételével ne engedje meg a Kelemen-téren és Ferenc-téren egy-egy gyógyszerár felállítását.

— **Egy kocsiért egy liter bor.** *Oltván* Péter pécskai gazdaember tegnap Aradra jött, s miután kocsit és lovat vásárolt, az „Arany csillag” szálloda udvarára hajtatott. Ugy látzik jó vásárt csinált, mert a szálloda kocsijába is betért, ahol összetalálkozott *Karabás*

Nikával és még egy pécskai emberrel. Itt az után mulatozni kezdtek, Közben Karabás igen becsmerőleg nyilatkozott Oltyán Péter kocsi-járól.

— Hát ez is kocsi, hisz ilyenre fel sem ülök — mondotta Karabás. — Hanem tudod mit, fizess egy liter bort, szerzek én neked százszor külömb kocsi.

Oltyán Péter kifizette a liter bort, Karabás pedig megitta, s azután távozott. Egyenesen a szálloda udvarára ment, kiválasztotta a legjobb kocsi, belefogta Oltyán lovát és elhajtattott vele. Oltyán természetesen örömmel fogadta a cserét, de nem sokáig bírta a liter boron szerzett kocsi, mert Kohn Lajos kovácsmester, akié a lopott kocsi volt, megtette ellenők a feljelentést, s a pécskai csendőrség hamarosan kinyomozta a tetteseket. A rendőrség, amely ebben az ügyben a nyomozatot vezette, ma a büntető járásbíróshoz tette át az ügyet.

— Visszavont csőd. Czermann József aradi építőiparos ellen Szilágyi István és társa aradi építőanyag kereskedők nevében Kertész Miksa dr. ügyvéd másfél héttel ezelőtt csődöt kért. Egyidejűleg aziránt is folyamodott, hogy Czermann ingatlan vagyonára a bíról zárlatot rendeljék el, mivel Czermann Amerikába ment és nincs is kilátás arra, hogy onnan egyhamar visszatérjen. Az aradi törvényszék mint csődbíró Csermann vagyonának ügygondnokként Pénzes Ákos aradi ügyvédet rendelte ki. A csődöt azonban nem rendelte el, mivel azt csak egy hitelező kérte meg, az is oly csekély összeggel van érdekelve, hogy Csermann ingatlanából, habár azok túl is vannak terhelve mégis fedezetet nyer. Bár a bíróság végzését Kertész Miksa dr. meglebbzta, a csődeljárásra mégsem fogkerült a sor, mert a Szilágyi István és társa cég a csődiránti kérvényét a mai napon visszavonta.

— Lopás a mulatóban. H. J. állomásfelvigyázó gyakornok tegnap éjjel kissé beborozva beírt a Csernovits Peter utca 10. szám alatti éjjeli mulatóhelyre, ahol a festett arcú kisasszonyok azonnal körülfogták s mulattatni kezdték. H. kifogástalanul érezte magát, de végül megütközéssel konstata, hogy a hölgyek közül valamelyik ellopta az óráját. A meglöpött gyakornok a rendőrségre sietett s a mulató hölgyei ellen megtette lopás címén a feljelentést. A rendőrség azonnal megindította a nyomozatot, mindezideig azonban nem sikerült megállapítani, hogy ki volt az enyveskezű hölgy.

— Szabadságvesztésre ítélt szerkesztő. Budapestről táviratozzák: A Sopronban megjelenő „Radical” című hetilap múlt évi május 17-iki számában „Vizeslepedőt az álnegyvennyolcasokra” címen erőteljes cikk jelent meg, amelyben csúnyán megtámadják Székely Kálmán soproni építész, törvényhatósági bizottsági tagot, az ottani 48-as párt egyik vezérférfiát. A cikk azt lobbantotta Székely szemére, hogy jogtalanul használja az építész címet, hogy még nem is építőmester; nincs semmi foglalkozása, sem jövedelme s mégis fényesen él. Jövedelme kizárólag a házárkártyázásból van. Politikája ugyanolyan. Nemrég még a szabadelpártnak volt oszlopos tagja s ma a lehangosabb 48 as.

A cikkért Ráth Gyula szerkesztő vállalta el a felelősséget a bíróság előtt, a melyhez a megbántott építész panaszszal fordult.

A győri esküdtbíróshoz nem engedte meg a valódiság bizonyítását, bár a szerkesztő a közérdek szempontjából bizonyítani kívánt. A bíróság a tárgyalás befejezése után Ráth Gyulát nyomtatvány útján elkövetett rágalmazás miatt 300 korona fős és 100 korona mellék pénzbüntetésre ítélte. A kir. kuria megsemmisítette az esküdt bíróshoz ítéletét s a vádlott szerkesztőt az enyhítő szakasz mellőzésével egy havi fogházra és 100 korona pénzbüntetésre ítélte.

— Gyanus ezresbankók. Budapestről táviratozzák: Egy fővárosi előkelő csinos uriaszony ma beállított egy váci utcai ékszerészhez s egy briliáns gyűrűre alkudozott. Hosszas alkudozás után 2000 koronában állapodott meg az ékszerésszel s a kialakított összeget két darab vadonat új ezer koronással ki is fizette. Este, a napizárat alkalmával a cég elküldötte a szolgálójával a bankba a feles összeget, a szolgálójával azonban csakhamar rémült képpel tért vissza s elmondta az ékszerésznek, hogy a bankban megállapították, hogy a két darab ezer korona hamis. Mi sem volt könnyebb, mint konstata, hogy az ezresek kítől származnak s egy negyedórával később az ékszerész már annak az uriaszonynak a lakásán volt, aki a délelőtt folyamán a briliáns gyűrűt vette. Az asszony elsápadt, mikor megtudta, hogy hamis pénzzel fizetett, majd összetett kezekkel könyörgött az ékszerésznek, hogy ne tegye tönkre.

— Egy fővárosi divatárúzet tulajdonosa megismertetett egy előkelő gavalérral, akivel bizalmas barátságra léptem. Tőle kaptam a 2000 koronát. Én nem akartam megcsalni őnt s ennek bebizonyítására visszaadom a gyűrűt.

Majd, miután az ékszerész nem volt hajlandó ilyen formában elintézni az ügyet, az asszony letérdelt a kéréshetetlen ember előtt s úgy könyörgött, hogy kerülje el a botrányt, mert ennek kiszámíthatatlan következményei lesznek abban az esetben, ha az ura tudomást szerez a dologról. Az ékszerész végre engedett a könyörgésnek, visszavette a gyűrűt és nem tett feljelentést az uriaszony ellen. A dolog mindazonáltal kipattant s most Budapesten nagyban találgatják, ki lehet az az előkelő uriaszony, akivel szemben hamis ezresekkel rója le elismerését a gavalérlja.

— Egy aradi találmány sikere. Az Orosz Lajos-féle önműködő vasuti kocsiokpcsolót ketős kiténtetés érte a napokban. Végvári Neuman Dániel aradi nagyiparos, a feltaláló szabadalom-társa a kapcsolókról díszes, nagyméretű fölvételeket eszközöltetett s azokat a műegyetemnek megküldte. Most Zielinsky Szilárd dr. műegyetemi tanár meglehangos levélben köszönte meg az adományt, megemlítve, hogy a kocsiokpcsoló tervét legközelebbi előadásába foglalta és hogy a fölvételeket izléses kerettel ellátva a műegyetemi szertárban helyezte el. — A kocsiokpcsolók modellje ki van állítva a Budapesten levő nemzetközi balesetügyi kiállításán, ahol igen sok nézője van s különösen a vasuti szakkörökben érdeklődnek az aradi, nagy jövőre hivatott találmány feől.

— Rovarpor, bolhak, legyek, poloskák, svábok ellen leghatasosabb Vojtek és Weiszna. 201

Fogzásban lévő gyermekeknek

valóságos megkönnyebbülés a SCOTT-féle Emulsió, mert elősegíti az ó vágynak, erőt s egészséget ad s a fogak erősen és fehéren bujnak ki.

A Scott-féle Emulsió

oly jóízű és édes, hogy a gyermekek örömmel, előszeretettel veszik; szabályozza az emésztést, csillapítja az idegeket, miáltal a szülőknek, valamint a gyermekeknek nyugodalmat, háborítatlan éjszakákat biztosít.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható a gyógyszerárakban.

Az emulsió vásárlásnál a SCOTT-féle mérszeres védjegyet — a halászt — kérik figyelembe venni.

TORVÉNYKEZÉS.

§ A petrovai rablóijakosság. A kir. Kuria II. büntető tanácsában, mint Budapestről, táviratozzák, délelőtt folytatták Husz Ábrahám és

társai bűnyének tárgyalását Sebestyén Mihály tanácselnök elnöklésével. Tóth Gerő előadó bíró ma befejezte az ügy ismertetését, mire a benyújtott semmiségi panaszokat sorolta fel. Ennek során kiemelte, hogy Filipcsuk Jónás visszavonta a semmiségi panaszát s megkezdte a reá kiszabott 6 évi fegyházbüntetést. Ezzel a tárgyalás véget ért s a perbeszédre került a sor.

Elsőnek Mihálka János védője indokolta meg bejelentett semmiségi panaszait. Különösen azt vitatta, hogy Mihálka elmebeli állapotának megvizsgálását a törvényszéken el kellett volna rendelni, mert minden jelenség arra mutat, hogy nem normális elméjű ember. Ezt bizonyítja többek közt az a körülmény is, hogy az áldozatok boncolásánál segédkezett s a vizsgálóbíróval alkudott a segítségért járó díjért, majd pedig nagyobb összeget adott a gyászszertartást végző pópának, hogy Hantót, az agyonvert postakocsist tőle külön is szépen bucsuztassa el. Kéri az ítélet megsemmisítését.

Husz Ábrahám védője és Mihálka beszámolhatóságát vonta kétségbe és hangsúlyozta, hogy ennek terhelő vallomása alapján nem lehet Huszt elítélni, annál kevésbbé, mert a két Perl, aki szintén rávallott Huszra, bebizonyítható módon folyton hazudott. Téves tehát az esküdtek verdiktje s ezért megsemmisítendő az ítélet.

Ugyanazt az álláspontot hangoztatta Filipcsuk védője is.

Küchler Gyula dr. koronaügyész helyettes szólt fel ezután s egyenkint sorra véve a felhozott semmiségi okokat, annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy az eljárás és a tárgyalás teljesen szabályszerű volt s ezért semmiségi panaszok elutasítandók.

§ A Tribuna sajtópöréi. A nagyváradi kir. törvényszék, mint esküdtbíróshoz ma foglalkozott Bocu Szevernek, a Tribuna szerkesztőjének izgatási sajtópörével. Tegnap azonban már egy másik lázítás miatt helyezték vád alá. Még ez év márciusában jelent meg a Tribunában egy cikk ezen a címen: Kik az izgatók? Az ügyesség ebben a közleményben lázítást látott és azonnal megindította a vizsgálatot. Miután a kéziratot nem találták és a szerzőt megnevezni nem akarták, a felelős szerkesztőt Bocu Szevert vonták felelősségre. Hat hónap elteltével jelentette be a lap, hogy a cikk valódi szerzője Hóga Vazul aradi tanító volt. A vádtanács Millye Gyula elnökle alatt ez ügyben tegnap ülést tartott. Markó Miklós dr. a vádlott védője azt kívánta, hogy miután a cikk szerzőjét most már ismerik, ő ellene indítsák meg az eljárást. A vádtanács ezt a kérelmet elvetette azon indoklással, hogy a vizsgálatot nem lehet az ujonnan jelentkező szerző ellen megindítani, mert a vizsgálat határideje, a 6 hónap már lejárt Hóga Vazulra nézve, ha mostan Bocu Szever ellen is megszüntetnék az eljárást, az inkriminált cikkért senkit sem lehetne felelősségre vonni. Máskülönb is a kifogások beadására törvényesen megállapított terminus, 15 nap már lejárt és így a védő kérelmét el kellett utasítani.

§ Kaució szabadság. Budapestről táviratozzák: Miután ifjabb Schlésinger Miksa fanagykereskedő, aki üzletfelei kárára közel száz ezer koronát sikkasztott, fogságban maradt a törvényszék vádtanácsának határozata után is Rendes Miklós dr. védő ma a Táblához felebezett. Természetesen, fölöttébb valószínűtlen, hogy ez uton célt lehet érni. Éppen ezért Schlésinger családja egyidejűleg kauciót is felajánlott a szabadlábrahelyezés érdekében. A törvényszékhez intézett beadvány 10.000 korona óvadékról beszél, de szinte bizonyos, hogy a vagyonos familia szükség esetén nagyobb áldozatra is kész lesz. E tekintetben a törvényszék nyilván még a mai nap folyamán határozni fog.

Nagy választék vegytani és fizikai kísérleti üvegedényekben:

Lombikok, Göregek, Woulff-féle palackok, Mérceüvegek, Fedlemezek, Próba és üveg csövek.

Valódi Áuer és benold-gáz égőhálókat.

Villamos izzótesteket.

Üveg és porcellán, mosdó és egyéb készletek. — Valódi nikkel főző- és díszedények

a legnagyobb választékban és legolcsóbban 224

Gebhart Testvéreknel

ARADON,

Andrássy-tér 4. (Pannónia-szálloda)

Városl. és megyei telefon 451.

25 koronát meghaladó készfizetések után 3% pénztárengedményt nyújtunk.

KOZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapest. áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, szeptember 25.

Amerika 1/2 magasabb. Kinálat és vételkedv korlátoft. Elkelt 20,000 métermázsza 5 fillérrel olcsóbb áron. Az árak 50 kilónként számítva:

Table with 3 columns: Item, Price 1, Price 2. Items include Buza, Zab, Rozs, Tengeri májuszra.

Zárul 5 órakor:

Table with 2 columns: Item, Price. Items include Oestrák hitelrészvény, Magyar hitelrészvény.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Szeptember 25 —

Magyar elsőrendű: Oreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli sulyban... Sertéslétszám: Szeptember 22 napján volt készlet 37,504 darab...

IDEGENEK ARADON.

— Szeptember 25. —

Fehér Kereszt-szálloda. Kállay Jolán színművész. Münnich Kálmán igazgató Igló. Margina Urs János dr. mérnök Nagyszeben. Pahár Kornél dr. állami hivatalnok Budapest. Zachariás Aladár százados Arad. Képes Kálmán takarékpénztári igazgató Abrudbánya. Németh István céggyőző Budapest. Dobos Lajos gazdasztiszt Pozsony. Gáll Gyula dr. ügyvéd Budapest. Fűrész Mártonné és leányai Marosvásárhely. Görög Imre mérnök Ujvidék. Grossz János nagybérlő Szeged. Rohonczy Mátyás vendéglős Gombos. Kertész Mihály és neje Kikinda. Reiter Albert kereskedő Temesvár. Komlósi Gábor mérnök Debrecen. Gábor István mérnök Debrecen. Engel Vilmos hivatalnok Győr. Urbán Kálmán vegyész Miskolc. Kovács Miklós és családja. Borsos Gyuláné és leányai Nagyszeben. Vámos Odön nagykereskedő Makó. Grets Miklós utazó Szeged. Székely Vilmos utazó Budapest. Ujvári Sándor utazó Budapest. Adler Felix utazó Budapest. Adler Soma utazó Budapest. Kramer Miksa utazó Budapest. Fischer Lázár utazó Budapest. Halász Ármin utazó Budapest. Klein Miksa utazó Budapest. Hoffmann Izidor utazó Budapest. Fuchs Géza utazó Budapest. Rischavy János utazó Bécs. Vitt Jakab utazó Bécs. Leichter Jenő utazó Bécs. Strausz Adolf utazó Bécs. Schwartz Mór utazó Bécs. Verner Gusztáv utazó Bécs. Vinter Elemér utazó Bécs. Kreuz Oszkár utazó Debrecen. Központi szálloda. Vigier J. ezredes Turnszeverin. Eögi Jenő százados Turnszeverin. Selzerbert Ty. dr. magánzó Budapest. Nanas József vendéglős Piski. Schneider Béla magánzó és neje Temesvár. Gárdos János kereskedő Bu-

dapest. — Wagner Pál borkereskedő Besztercebánya. — Dénes László magánzó Besztercebánya. — Feuerwerker Mihály fakereskedő Facsot. — Kőrösi Lajosné kereskedő Szászrégen. — Zachariás Aladár kapitány és neje Budapest. — Ország Miksa utazó Budapest. — Wiener Jenő utazó Budapest. — Lendvai Ignác titkár és neje Temesvár. — Horovitz Sámuel vállalkozó Kolozsvár. — Popper Zsigmond bankfőnök Temesvár. — Forai Dávid utazó Budapest. — Weisz Mór utazó Pankota. — Sigmund Fülöp utazó Bécs. — Schneller Imre utazó Bécs. — Horváth Ferenc utazó Szeged. — Bist Izsák utazó Brunn. — Majinsky Milova utazó Bécs. — Pless Henrik utazó Bécs. — Deutsch Nándor kereskedő Budapest. — Mattel Antal kereskedő Grác. — Latinák Márton kereskedő Budapest. — Rodosi Sándor kereskedő Budapest. — Klein József utazó Bécs. — Simon Ferenc utazó Bécs. — Czettel Fülöp utazó Bécs. — Faludi Sándor utazó Budapest. — Gróf Gyula utazó Budapest. Vass szálloda. Szatmáry Béla utazó Budapest. Kottau Béla hivatalnok Vésztő. Erdensohn Gyula utazó Budapest. Stern Samu utazó Budapest. Berkovits A. utazó Budapest. Szentirmay Elemér birtokos Szentirma. Jolsvay Elek birtokos M. Apát. Várkonyi Balázs kereskedő Gálszécs. Horváth Sándor gazda Battonya. Herman Dávid utazó Budapest. Jablonszky Vilmos utazó Zágráb. Hopfenreich Géza utazó Budapest. Zabránsky József iparos Vágújhely. Kormos E. iparos Szemlak. Tóth Pál gazda Szentos.

NYILTTER.*

Bársonyfestés

és vasalás,

valamint mindennemű

modern művészi kézimunka

(tüfestés, a himzés legkülönbözőbb fajai, csipkemunkák, börmunkák stb.) tanítására

tanfolyamot nyit

uri hölgyeknek okt. 1-én

Tabakovits Danicza.

Jelentkezhetni naponta d. e. 10 1/2 órától 12 óráig Kápolna-utca 30. sz. I. em., ajtó 3.

Uj üzlet! Nyemecz és Kövesdy angol női divatterme Szabadság-tér 14. szám I. em. Arad. Uj üzlet!

A Pécsi Országos Kiállításon legmagasabb kitüntetést, diszoklevelet nyert.

A hölgyközönség figyelmébe! A hölgyközönség figyelmébe! Van szerencsém a n. é. hölgyközönség szíves tudomására hozni, hogy 25 év óta fennálló modern női divat-termemet szeptember 1-én megnagyítottam és az elmúlt hónapokban tett külföldi tanulmányutjaim alkalmával szerzett tapasztalataimnak alapján azt teljesen modernül, ujjonnan berendeztem. Eme változással abba a helyzetbe jutottam, hogy a lezizlésebb francia és angol divat szerint bárminemű megrendeléseket a legjutányosabb áron és a legrövidebb idő alatt kielégíthessem. Kiváló tisztelettel: Kaiser Lipót, Fábán-utca II.

Steckenpferd-Lilientej-szappan Bergmann és Társa Dresda és Teschen a/E., volt és marad a naponként beérkező elismerő levelek szerint a leghatásosabb gyógyszappan pattanások ellen. A bőrt állandóan finoman, puhán tartja és rózsaszínű teint ad neki. Darabja 80 fillérért kapható a gyógyszárakban, drogueriákban, illatszerekkereskedésekben és borbélyüzletekben. 1045

Berliner gyermek kabátok, gyapju alsó-ruházat, Bärsony Andor harisnya-nagykereskedésében, Arad, Szabadság-tér 17. sz. fejketők, sapkák, cipők és keztyűk, valamint gyermek alsóingek, nadrágok és öltönyök. Valódi Benger-gyártmányu dr. Jäger tanár-féle ugyszintén harisnyák, elismert legjobb minőségben, legnagyobb választékban, feltétlenül olcsó szabott árak mellett.

Mesés szép lesz minden hölgy

a Hajós-féle világhírű

ARADI IBOLYA-CRÉME

bámulatos hatásától.

Szeplő, májfolt, bibiros,

bőrvörösséget és mindennemű arctisztatlanságot varázsszerűen gyorsan eltüntet.

A párisi és londoni hygienicus kiállításon nagy aranyérmekkel, keszttel és díszoklevéllel kitüntetve.

Egy tégelynek ára 1 kor., dupla tégely 2 kor.

• Ibolya szappan 70 fillér, Ibolya tej 1 kor.
és Ibolya hölgyper. 1 korona 20 fillér.

○ Óvakodjunk értéktelen utánzatok és hamisítványoktól.

A bevásárlásnál csakis **Hajós-féle aradi készítményeket** tessék kérni és elfogadni, minden más ajánlatot visszautasítani.

Kapható a készítőnél:

313

HAJÓS ÁRPÁD gyógyszer-tárában

Arad, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben,

továbbá Földes Kelemen, Kocsuth Pál, Ring Lajos, Hauer Lajos, Vojtek Kálmán, Berger Gyula gyógyszer-áraknál és Vojtek és Weisz drogeriájában.

Sok millió előkelő
urhölgy használja
a világhírű

**Földes-féle
Margit-Cremet,**

• mely zsirtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer szeplők, májfoltok, bőrtakák, pattanások, kiütések s mindennemű bőrbaaj ellen. A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely elhasználása után erről mindenki meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár:

308

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszer-tárában.

Weitzer János gép- waggongyár és vasöntőde részvénytársaság Aradon.

MEGHIVÁS

a Weitzer János gép- waggongyár és vasöntőde részvénytársaság Aradon

XV. RENDES KÖZGYÜLÉSÉRE,

mely Aradon, az aradi és csanádi egyesült vasutak üléstermében,

1907. évi október hó 13-án, délelőtt 10 órakor fog megtartatni.

Napirend:

1. Az igazgatóság jelentése az elmúlt üzleti évről, továbbá a zárszámadások és mérleg előterjesztése valamint a felügyelő-bizottság jelentése és ezekkel kapcsolatban a mérleg megállapítása, a tiszta nyereség hováfordítása, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére adandó felmentvény feletti határozathozatal.
2. Az igazgatóság javaslata a társaság alaptőkéjének felemelése céljából újabb részvények kibocsátása tárgyában.
3. Az igazgatóság tagjainak az alapszabályok 23. §-a alapján leendő választása.
4. A felügyelő-bizottság tagjainak az alapszabályok 29. §-a értelmébeni választása.
5. A felügyelő-bizottság jutalombdíjának megállapítása. (Alapsz. 31. §.)
6. Az alapszabályok 21. §-a értelmében esetleg előterjesztendő indítványok feletti határozathozatal.

Jegyzet. Az alapszabályok 14. §-a értelmében a részvények legalább nyolc nappal a közgyűlés előtt a következő letéti helyeken letéteményezendők:

Aradon: Az Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaságnál, vagy

Budapesten: Igazgatóságunk pénztáránál (V., Sas-utca 25.), vagy

Bécsben: Schoeller és Társa bankháznál. (I., Wildpretmarkt 10.)

2278

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Weitzer János

gép- waggongyár és vasöntőde részvénytársaság Aradon.

Mérleg-számla 1907. évi június hó 30-án.

Vagyon	Korona		fillér		Teher	Korona		fillér	
Pénztár készlet			7405	46	Részvénytőke			2555750	—
Követelések pénzüzeteknél			496054	87	Tartalékalap	241470	57		
Váltók			31911	36	Gépek értékcsökkenési tartalékalapja ...	204460	—		
Értékpapírok: 1250 db. sopron-grázi vas- áruvári részvény és különféle			635000	—	Veszteség tartalékalap	105411	82	551841	89
Óvadék letétek			947987	50	Gyári ingatlanok, telepítvények, gépek, berendezések, szerszámok és modellek leirási számlája			1522912	—
Financzírozott követelések			570000	—	Ké-es követelések tartaléka			10697	05
M. kir. államvasutak kocsiátvételi elis- mervénye			1107949	—	Tisztviselői segélyalap			96544	66
Különféle adósok			3089617	83	Munkás segélyalap			31068	80
Átmeneti tételek: előre fizetett kamatok, tűzbiztosítás és munkás baleset biz- tosítás			78875	24	Óvadéki elfogadványok	218000	—		
Gyári ingatlanok	1801528	86			Elfogadványok forgalomban	1177892	—	1395892	—
Gyári telepítvények	640925	51			Fedezeti intézvények financzírozott kö- vetelésekre			570000	—
Gépek	1015784	10			Intézvények			3472500	—
Gyári berendezések, szerszámok és mo- dellek	896718	35	3854956	82	Óvadéki célra kikölcsonzött értékpá- pírok			946957	06
Uj gyári építkezések és beruházások ...			133868	26	Folyószámla tartozások pénzüzeteknél			88780	—
Árukészlet:					Folyószámla tartozások pénzüzeteknél financzírozott követelésekért			396514	—
Teljesen és részben elkészült waggonok és motorkocsik	1258107	45			Különféle hitelezők			2498262	08
Teljesen és részben elkészült kazánok	72661	97			Be nem váltott 11. sz. szelvények	25	—		
Részben elkészült hidak és vasszerke- zetek	41097	88			" " " 12. " " "	25	—		
Kész vas és fémöntvények	166186	94	1551046	74	" " " 13. " " "	30	—	485	—
Különféle kész áruk	12993	—			" " " 14. " " "	405	—		
Anyagkészlet:					Nyeremény elővétel az 1905/1906. évről	30000	—		
Fa	827332	87			Tiszta nyereség	403846	20	433846	20
Nyers vas és nyers fém	135377	91							
Vas és aczél	569823	86							
Különféle vasanyagok, motorok és mo- toralkatrészek	484067	14	2121877	61					
Különféle anyagok	105275	83							
			14571550	69				14571550	69

Aradon, 1907. szeptember 14-én.

A könyvelésért:

Joób Gusztáv, s. k.

A z i g a z g a t ó s á g:

Iovag Schoeller Richard, s. k.
alelnök.

gróf Breda Viktor, s. k.

Huze Alfonz, s. k.

Heinrich Sándor, s. k.

Neufeldt Károly, s. k.

Herzel Bernát, s. k.

Sármezey Endre, s. k.

Ezen mérleget a könyvekkel és számadásokkal összehasonlítottuk és helyesnek találtuk.

A f o l ü g y e l ő - b i z o t t s á g:

Révész Adolf, s. k.

Hegedüs László, s. k.
elnök.

Waldor Gyula, s. k.

(Utánnemelés nem díjaztatik.)

Weitzer János

gép-wagongyár és vasöntőde részvénytársaság Aradon,

Tartozik   **Veszteség- és nyereség-számla 1907. évi június hó 30-án.**   **Követel**

	Korona	fillér	Korona	fillér		Korona	fillér	Korona	fillér
Üzleti és általános költségek, épületek, telepítvények, gépek, berendezések, szerszámok és modellek jókarban tartási költségei	454969	38			Nyeremény elővitel az 1905/1906. évről			30000	—
Tisztviselők fizetése	214288	97			Brutto jövedelem	1306506	45		
Irodai költségek	17016	99			Vasárugyár Sopron-Graz részvényosztaléka 1906. december 31-ig	58000	—	1364506	45
Kamatok	152097	98							
Adók	25251	98	868570	25					
Épületek, telepítvények, gépek, berendezések, szerszámok és modellek alapszabályszerű leírása			97090	—					
Nyeremény elővitel 1905/1906. évről ...	30000	—	438846	20					
Tiszta nyereség	403846	20	438846	20					
			1894506	45				1894506	45

Aradon, 1907. szeptember 14-én.

A könyvelésért:

Jobb Gusztáv, s. k.

A igazgatóság:

Levegő Schoeller Richard, s. k.
alelnök.

gróf Breda Viktor, s. k.
Huze Alfonz, s. k.

Heinrich Sándor, s. k.
Neufeldt Károly, s. k.

Harzel Bernát, s. k.
Sármezey Endre, s. k.

Ezen veszteség- és nyereség-számlát a könyvekkel és számadásokkal összehasonlítottuk és helyesnek találtuk.

A felügyelő-bizottság:

Révész Adolf, s. k.

Hegedüs László, s. k.
elnök.

Walder Gyula, s. k.

A Weitzer János gép-wagongyár és vasöntőde részvénytársaság felügyelő-bizottságának jelentése.

Tisztelt közgyűlés!

A lefolyt üzletév zárszámadásának betérjesztés alkalmával van szerencsénk a tisztelt Közgyűlésnek jelenteni, hogy a kereskedelmi törvény 195-ik §-a és a társulati alapszabályok 34-ik §-a által reánk rótt köteleességeket szem előtt tartva, a lefolyt 1906. évi július hó 1-től 1907. évi június hó 30-ig terjedő üzletévben átvizsgáltuk a társaság ügykezelését, s azt, valamint a pénztárt és értékeket teljesen rendben levőknek és a törvény határozmányainak minden irányban megfelelőknek találtuk.

Az igazgatóság által elének terjesztett 1907. évi június hó 30-án lezárt mérleget és veszteség- és nyereség-számlát a kifogástalanul vezetett és szabályszerűen lezárt üzletkönyvekkel

összehasonlítottuk, behatóan megvizsgáltuk és meggyőződést szereztünk, hogy azok a kereskedelmi elveknek, valamint a törvény követelményeinek megfelelnek.

Ezek alapján van szerencsénk az igazgatóságnak a lefolyt évi 403,846 korona 20 fillér tiszta nyereség, valamint az előző évi 30,000 korona áthozat, összesen 433,846 korona 20 fillér hováfordítása tárgyában betérjesztett indítványát a tisztelt Közgyűlésnek elfogadásra ajánlani és kérjük a tisztelt Közgyűlést, hogy a lefolyt 1906. évi július hó 1-től 1907. évi június hó 30-ig terjedő üzletévre nézve úgy az igazgatóságnak, valamint az alulírt felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadni sziveskedjék.

Kelt Aradon, 1907. évi szeptember hó 14-én

A felügyelő-bizottság:

Révész Adolf, s. k.

Hegedüs László, s. k.
elnök.

Walder Gyula, s. k.

APRÓ HIRDETESEK.

Választó-utca 44. számú ház

szabad kézből azonnal eladó. Bővebbet ugyanott. 2195

Téli szalonca,

perzselt, száraz, zsír és sózott hajt kapható Rauchbauer Nándornál, Ujszentannán. 2249

Eladó

a galsai hegyen egy 1900-ból termő szálló. Adelman Ferenc Ujszentanna. 2275

Őszi salson 1907.

most jelent meg eredeti francia blous album színes divatképekkel ára K. 1:50 kapható Ingusz I. és Fia könyv- és papírkereskedésében Arad, Telefon 517. 361

Veszek könyveket,

egész könyvtárakat, Lexikonokat, jobb folyóiratokat és hangjegyeket legmagasabb áron. — Kerpel Izab könyv- és papírkereskedése és kölcsönkönyvtára, Aradon. 356

Egy ügyes kereskedő segéd,

ki a fűszer, vas- és rövidáru-üzletben is jártas, vidéki fogyasztási szövetkezetnél azonnal alkalmazást nyer. Ajánlatokat „Szorgalmas” jelige alatt továbbít a kiadóhivatal. 2179

2—3 hónapos ózbak

megvételre kerestetik. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek „Ózbak” jelige alatt. 2192

női kalap divat-terem!

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy Aradon Deák Ferenc-utca 2. szám alatt (Sebesy-ház) egy, a mai kor és modern ízlés minden követelményének megfelelő.

női kalap divat-termet nyitottam

Üzletemben a legelőkelőbb czégektől kikerült és legjobb kivitelű modelleket állandóan raktáron tartom.

Állandó és a legnagyobb választék gyászkalapokban.

Átalakítások és minden e szakmába vágó munkálatok jutányosan és pontosan végeztenek.

Vidéki megrendeléseket a legmennyesebb körülményekkel eszközölök. 719

Szíves pártfogást kér

AMTIAHANN ANNA
Arad, Deák Ferenc-utca 2.

Hámory-gazdaság

ajánlja sajáttermésű nemesfajú sárga és görög **DINNYÉIT.**

Kaphatók 1980 Deák Ferenc-utca 3., az udvarban.

RUBICS GYULA

fényező és mázó mestor

Arad, Szent-Pál-utca 8. szám,

Bocskai-tér sarok.

Elvállal e szakmába vágó mindenféle munkát, u. m.: **butorfényezést, vas- és fa-butorkban, régi butorok újra festését** bárminemű stüluban, **kávéházi berendezéseket** u. m.: **asztalok, székek, rúcozatok, lámpariák, fogatok, csillárok és fürdő-kedakat.** 1488

Telephon szám 590.

Panker F. Viktor

mű- és építő-lakatos

Arad, Fácán-utca 6. sz.

Készít takaréktűzhelyeket, sir és folyosó kerítések, épület-asalások, görredőnyök, napellenzők, vas-ágyak, kert székek, padok, asztalok tömör vasból, valamint minden e szakmába vágó munkák a legolcsóbb áron mellett.

Épület szállítására vasokarok kaphatók.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek. 1151

Nagy választék sűrűsítés mintákból természetes nagyságban. — A minták megtekinthetők a műhelytelepen.

Wolf János

uri és női cipész

Arad, Weitzer János-utca Minorita-p.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat a legjobb kivétel s a legújabb divat szerint. Továbbá elvállalok, abnormis lábakra **ortopéd-cipők** elkészítését, valamint az önkéntes utraknak előírás szerinti **bakkaus vagy csizma** elkészítését elvállalom, azon reményvel, hogy a legnagyobb igényeknek megfelelek.

Tisztelettel

Wolf János.

21916—1907. szám.

Alkutatárgyalási hirdetmény.

Az aradi jószágigazgatósági irodák fűtésére az 1907—1908-ik őszi, téli és tavaszi időnyre szükséges mintegy 252 ürkőméter cserhasáb tűzfának beszerzése és házhoz szállításának biztosítása végett alkutatárgyalást hirdetek.

A szállított cserfának száraznak, jó minőségűnek kell lenni és teljes mértékben tömören kirakandó.

A szállítás a szükséglethez képest körülbelül 20 méterenkénti részletekben részint a pénzügyi palota udvarába, részint a Szent László és Ferdinánd-utca elhelyezett irodákhoz az épület elé eszközözendő.

A vételár kifizetése mindig a szállított mennyiség után, ha az átvételnél kifogás nem lesz, nyomban számla ellenében az aradi m. kir. adóhivatalnál történik.

Vállalkozó kötelezettségének biztosítására 150 korona bantpénzt köteles letenni, — mely 1908. évi május közepén adatik vissza, ha kötelezettségeinek kifogástalanul megfelelt.

Felhivatnak vállalkozni szándékozók, hogy amennyiben a fa szállítására vállalkoznának, ajánlatuk megtevéle végett folyó évi október hó 10-én délután 10 órakor alóli jöszágigazgatóság nál tartandó alkutatárgyaláson vegyenek részt, hol a szerződési feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az alkutatárgyaláson vállalkozni szándékozók esetleges külön kívánságait előadhatják.

Aradon, 1907. évi szeptember hó 23-án.

2282

Magyar kir. Államjóságigazgatóság.

(Utányomás nem díjaztatik.)

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy

888 vendéglőm

és arnyas, szép és tágas korthelyiséget, ugyesintén a város legkitünőbb fedett és villanyvilágítással ellátott tekepályamát is diszesen renováltattam és azt megnyitottam.

Izletes magyaros polgári konyha. — Tízra saját terméssü berek. Első magyar részvény serfőzde udvari sör. Pohár 10 fillér korsó 24 fillér.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve

tisztelettel

Répássy Pál.

1406

Taglicht Gyula

férfi-szabó üzlete

Weitzer János-utca 17. sz.

Elvállal mindennemű

uri ruhák készítését,

ugyisintén

ruhák javítását és tisztítását. 2172

Harisnyakötőde

Andrássy-tér 20. sz.

(Fischer Eliz palotában.)

A t. közönség rendelkezésére áll és különösen kitűnő anyagból kötött

2074

uj harisnyait ajánlja.

Megnyilott

a nyiregyházi krumplicsarnok!

Kicsinyben és nagyban

kapható legolcsóbb árban

Spielmann Albertnél,

Aradon,

2248

Karolina-utca 5. szám.

Kerestetik

azonnali belépésre aradi családhoz intelligensebb kisasszony (esetleg német ajku) 3 gyermek mellé. Czím a kiadóhivatalban.

Seiler Bertalan

pszományos és gombkötő üzlete

Arad, Weitzer János-u. 13. sz.

Zsinor,

gomb,

bojtok

és rojtok

állandóan raktáron tartálnak.

Gyermek ágyhálók

bármely színben, pontosan, méret szerint készittetnek. — Minden e szakba vágó munkát a leggyorsabban készít. 682

1124—1907. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbíróság 1907. V. 1837/2. számú végzése által Aufrecht és Goldschmidt bpesti cég végrehajtató javára, Barthanusz János aradi lakos ellen 484 kor. 20 fill. tőke és járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával b.óilag le- és felülfoglalt és 1412 koronára becsült butorok és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Ezen árverés Weinberger Ferenc 150 kor. követelése és jár. erejéig is meg fog tartatni.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Aradon, Batthyány-utca 31. sz. a. leendő eszközzésére 1907. évi szeptember hó 26-ik napjának d. u. 3 óra határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel bivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cikk 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1907. évi szeptember hó 9-ik napján.

Györfly Arnold,

2283

bíróági végrehajtó.